

ხელოვნებისა და რეწვის ინსტრუმენტარიუმი

ევროკავშირი
საქართველოსთვის

პროექტ 50+ შესახებ

ტრადიციისა და შემოქმედებისადმი გატაცება, მემკვიდრეობა და საკუთარი თავის გამოხატვის სურვილი ხელშესახები ნივთების შექმნით ის ძირითადი მახასიათებლებია, რომელიც მხატვრული რენვის სექტორს გამოარჩევს. მხატვრული რენვას გამორჩეულს ოსტატები ემნიან, უფრო სწორად, ოსტატების მიერ განხორციელებული საქმიანობა. მათი მუშაობა არ უნდა შემოიფარგლოს სახელოსნოში განხორციელებული შემოქმედებითი საქმიანობით, არამედ უნდა აწარმოონ ყოვლისმომცველი ბიზნესი.

ეს სექტორი მოიცავს ძალიან ჰეტეროგენულ საქმიანობას, რომელსაც პროფესიონალები ახორციელებენ ზოგჯერ არაფორმალურად, ნახევარგანაკვეთზე ან შაბათ-კვირას. ამას სხვადასხვა მიზეზი შეიძლება განსაზღვრავდეს, დაწყებული მკაცრი ბიუროკრატიით, მრავალრიცხოვანი მოთხოვნებით და ახალი საუკუნის გამოწვევებით დამთავრებული. ამ გამოწვევებს შორის განსაკუთრებით აქტუალურია ციფრული ტექნოლოგიების უნარების ფლობა, რაც, ერთის მხრივ, შეიძლება დაეხმაროს პროდუქციის ინოვაციის პროცესში, ტრენინგებსა და დაფინანსების მოპოვებაში, ხოლო მეორეს მხრივ მნიშვნელოვანია ციფრულ ბაზარზე მათი პროდუქციის პოპულარიზაციისთვის. თუმცა, ეს სირთულეები შეიძლება კიდევ უფრო აქტუალური იყოს 50 წელზე ასაკოვანი ოსტატებისთვის. ამ ასაკობრივ ჯგუფს შესაძლოა ჰქონდეს გარკვეული განათლება, მაგრამ საკმარისად ვერ ფლობდეს თანამედროვე მარკეტინგულ ინსტრუმენტებსა და ციფრულ უნარებს, რომლებიც გადამწყვეტია ბიზნესის ხილვადობისა და შემოსავლების გაზრდისთვის.

აქედან გამომდინარე, ტრანსნაციონალურმა პარტნიორობამ, რომელშიც ჩართულია 7 პარტნიორი ორგანიზაცია იტალიიდან, პორტუგალიიდან, ბელგიიდან, რუმინეთიდან, ბულგარეთიდან, კვიპროსიდან და საქართველოდან, შეიმუშავა Craft50+, საერთაშორისო პროექტი, რომელიც დაფინანსებულია ევროკავშირის Erasmus+ პროგრამის მიერ. იგი მიზნად ისახავს ასაკოვანი ოსტატებისთვის ციფრული უნარების გაძლიერებით, მათი პროდუქციის ხილვადობის გაზრდას და ციფრული ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების მეტ შეჯერებას ტრადიციულ გამოცდილებასთან.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

პარტნიორები

Craft50+ პროექტი აერთიანებს შვიდ პარტნიორ ორგანიზაციას, რომელთაც აქვთ დიდი გამოცდილება ტრადიციული რეწვისა და ხელნაკეთობათა ვალორიზაციასა და ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობაში. ისინი მხარს უჭერენ 50+ ადამიანთა სოციალურ ჩართულობას მათთვის ახალი უნარების შესწავლით

პარტნიორი ორგანიზაციებია:

Anziani e non solo

(პროექტის კოორდინატორი ორგანიზაცია) იტალია

2004 წლიდან ორგანიზაცია მუშაობს ასაკოვანი საზოგადოებისთვის სოციალური კოოპერაციისა და ინოვაციის პროგრამებზე. ANS ავითარებს ხანდაზმულთა გაძლიერებისა და სოციალური ინკლუზიის მხარდასაჭერ პროგრამებს, მათ შორის ციფრული უნარების გაძლიერება.

Aproximar

პორტუგალია

არასამთავრობო ორგანიზაციის მიზანია ორგანიზაციების სოციალური და ადამიანური კაპიტალის გაძლიერება, მათი შესაძლებლობების გაზრდის საფუძველზე. აგრეთვე მუშაობს, აქტიური სიბერის, სოციალური ეკონომიკის, მენარმეობისა და დასაქმების სფეროებში.

Assoc

რუმინეთი

არაკომერციული ორგანიზაცია დაარსდა 1995 წელს, ხელს უწყობს სოციალურ ინტეგრაციას და აუმჯობესებს მოწყვლადი ჯგუფების ცხოვრების პირობებს განათლების პროგრამებისა და დასაქმების შესაძლებლობების შეთავაზებით. 25 წელია ASSOC მუშაობს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების, ბოშათა თემების, მიგრანტებისა და ლტოლვილების, მოხუცებისა და ბავშვების სოციალური ინტეგრაციის ხელშეწყობის პროგრამების განხორციელებაზე

Balkanplan

ბულგარეთი

სთავაზობს საკონსულტაციო მომსახურებას, ტექნიკურ მხარდაჭერას და პროექტის განხორციელებას შემდეგი მიმართულებებით: განათლება და ტრენინგი; კომპიუტერული ტექნოლოგიები; კვლევა და ტექნოლოგიური განვითარება; საერთაშორისო ურთიერთობები.

Magnetar

კვიპროსი

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა უკავშირდება ეროვნულ და ევროკავშირის მიერ თანა დაფინანსებულ პროექტებს ეკონომიკისა და განვითარების სხვადასხვა სექტორში.

ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი საქართველო

ერთ-ერთი წამყვანი არასამთავრობო ორგანიზაცია საქართველოში, რომელიც მუშაობს ქართული კულტურისა და კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება, პოპულარიზაციასა და მდგრად განვითარებაზე.

Mad'in Europe

ბელგია

ბრიუსელში დაფუძნებულ ორგანიზაციას თავის წვლილი შეაქვს ტრადიციული რეწვის სფეროში ცოდნის და გამოცდილების დაცვა, გაღრმავებასა და განვითარებაში

მხატვრული

რეწვა

მოგ წაუბრებია

სარჩევნი

Craft50+ პროექტის შესახებ			2
განხორციელებული ღონისძიებები			6
ინსტრუმენტარიუმის შესახებ			7
ევროპული მემკვიდრეობა: პარტნიორი ქვეყნების ტიპიური ხელობა			
ბელგია (Mad'in Europe)	10	ბულგარეთი (Balkanplan)	11
კვიპროსი (Magnetar)	12	საქართველო (GACC)	13
იტალია (ANS)	14	პორტუგალია (Aproximar)	15
რუმინეთი (Assoc)	16		
მხატვრული რენვის პროფესიონალების შესახებ			
ხის მხატვრული დამუშავება	18	სამკაული	24
თექსტილი	30	მუსიკალური ინსტრუმენტები	43
დეკორატიული ხელნაკეთობები	46	ლითონი	54
კერამიკა	56	სხვა	61
შეჯამება			68

What we did

Craft50+ პროექტმა ასაკოვანი ოსტატების მხარდასაჭერის მიზნით შემდეგი აქტივობები განახორციელა და შედეგები გამოაქვეყნა:

🌐 **სახელმძღვანელო**, ხელმისაწვდომია პროექტში მონაწილე ყველა პარტნიორი ორგანიზაციის ენაზე. აქ თავმოყრილია ინფორმაცია:

თითოეული ქვეყნის საუკეთესო გამოცდილებისა და კონკრეტული მაგალითების კვლევა, რენჯის ბიზნესის დაწყებისა და გაძლიერებისთვის მხარდასაჭერის მიზნით;

ქვეყანაში არებული მსგავს ორგანიზაციების მაგალითები, დაფინანსების შესაძლებლობები; ციფრული და პროფესიული უნარების გაძლიერების შესაძლებლობები;

პარტნიორი ქვეყნების ეროვნული პოლიტიკასა და კანონმდებლობების ნიმუშები არსებული სამართლებრივი გამოწვევებით;

საგზაო რუკა, რომელიც ვიზუალურად გვთავაზობს წარმატებული და ინოვაციური მხატვრული რენჯის ბიზნესის შექმნის პროცესის მიმოხილვას, 50 წელზე უფრო ასაკოვანი ოსტატებისთვის

🌐 **სასწავლო რესურსები** მიზნად ისახავს ოსტატების ბიზნესის გაძლიერებას ციფრული უნარების გაღრმავებით. ეს კურსი პროფესიონალებს საშუალებას აძლევს გაიგონ მეტი ციფრული შესაძლებლობების შესახებ, ბიზნეს შესაძლებლობებისა და მარკეტინგული სტრატეგიების გაძლიერების მიზნით. საპილოტე ტრენინგი წარმატებით ჩატარდა ყველა პარტნიორ ქვეყანაში და ახლა უკვე შესაძლებელია მისი ფართოდ გამოყენება ევროპის მასშტაბით.

ინსტრუმენტარიუმის შესახებ

სხვადასხვა ქვეყანა გამოირჩევა მხატვრული რენვის ნიმუშებით. მაგალითად იტალია გამორჩეულია ბუნებრივ ქსოვიზე ნაქარგობით; პორტუგალია - შალის სათამაშოებით, თექის შარფით, ხელით ნაქსოვი ფეხსაცმელით; საქართველო - კერამიკით; ბულგარეთი კი - ხის მხატვრული დამუშავებით. მიუხედავად სინგულარობისა, ისინი იზიარებენ იგივე შეზღუდვებს, რაც ეხება სიცოცხლის შენარჩუნებას, ცოდნის გადაცემას ახალგაზრდა თაობებისთვის ან ახალ ბიზნეს ბაზრებზე ადაპტაციას, რითაც ხდება ევროპული კულტურულ მემკვიდრეობას და იდენტობას დაფასება და შენარჩუნება.

პროექტის მიზნებს შორის იყო ამ ცოდნისა და ხელოვნების აქტივობების შენარჩუნებასა და პოპულარიზაციაში წვლილის შეტანა, ვიზუალური და ციფრული ინსტრუმენტარიუმის შექმნით. ამ ინსტრუმენტარიუმის საშუალებით მკითხველი გაეცნობა Craft50+ პროექტსა და მისი შედეგებს. აგრეთვე იხილავს პროექტში მონაწილე ქვეყნების ტიპიური ხელნაკეთობებს და პროექტის აქტივობებში ჩართული ოსატეების შესახებ მოკლე ინფორმაციას.

პირადი მაგალითების გაცნობა იძლევა შესაძლებლობა აჩვენო, თუ რა არის ხელობა და ხელსაქმე ევროპაში, რა ღირებულება და მნიშვნელობა აქვს მას ქვეყნებისა და ადამიანების ცხოვრებაში.

როგორ გამოვიყენოთ ეს რესურსი

შესავალის დასრულებისას, თქვენ გადახვალთ Craft50+ მხატვრული რენვის ოსტატების ვიზუალურ პროფილებზე. მათი პორტრეტისა და საქმიანობის მოკლე აღწერით, გვინდა გაგიზიაროთ ოსტატებისთვის ემოქმედებითი პროცესის მნიშვნელობა.

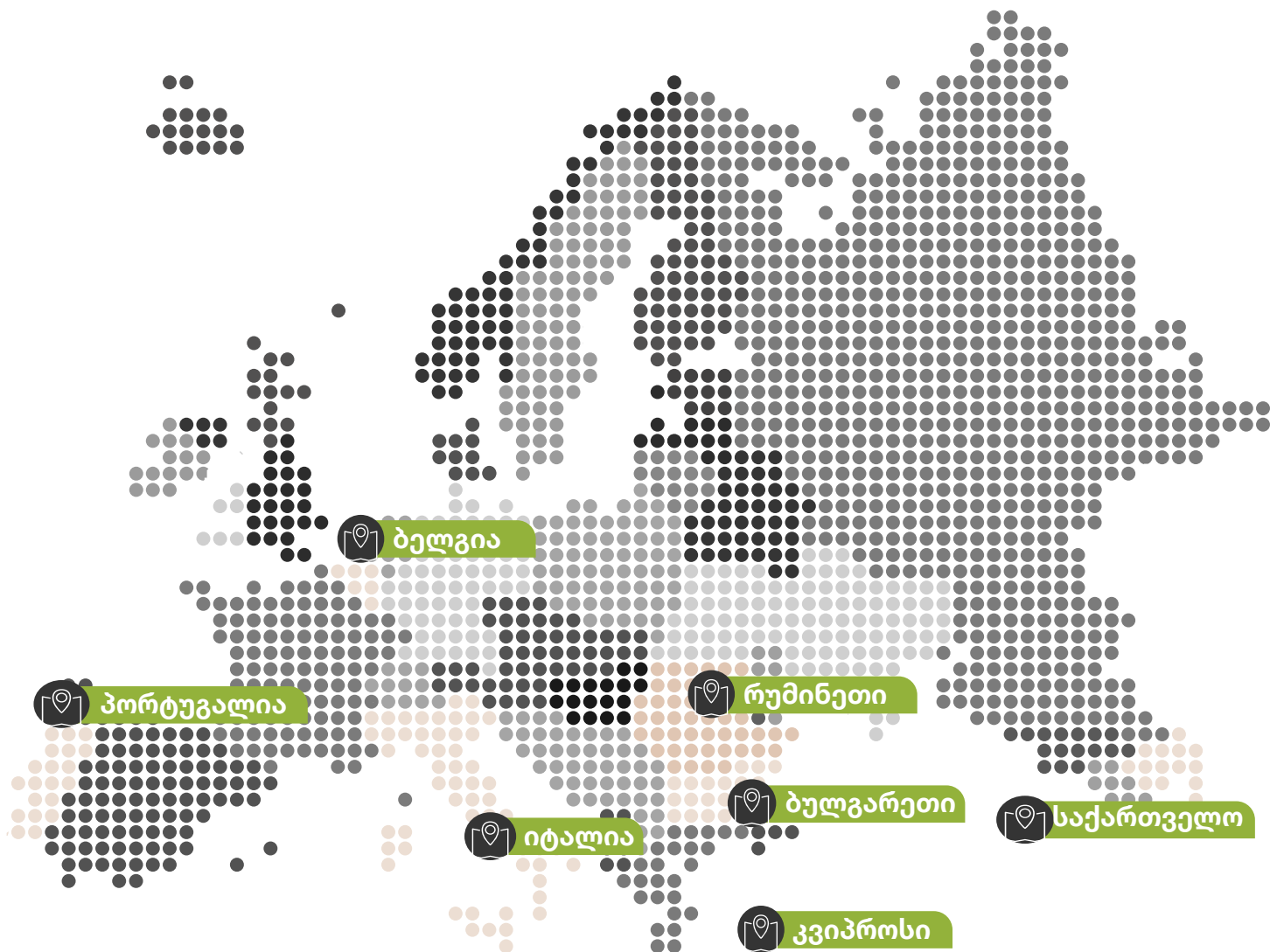
თუმცა, ჩვენ ასევე გვინდოდა, რომ პროექტის მონაწილეებს ნამუშევრების საერთაშორისო დონეზე წარმოჩენის შესაძლებლობა ჰქონოდათ. ამიტომაც შექმენით მონაცემთა ბაზა, სადაც უფრო დეტალური ინფორმაცია არის ატვირთული.

იმისათვის, რომ ადვილად მიიღოთ ეს დამატებითი ინფორმაცია, შეგიძლიათ გამოიყენოთ QR კოდები, რომლებსაც ნახავთ თითოეული პორტრეტის გვერდით. თუ იყენებთ Android ტელეფონს ან ტაბლეტს: გახსენით ჩაშენებული კამერის აპლიკაცია. მიმართეთ კამერა QR კოდს. შეეხეთ ბანერს, რომელიც გამოჩნდება თქვენს Android ტელეფონზე ან პლანშეტზე და ხელახლა გადამისამართდებით ოსტატის ციფრულ პროფილზე გადახვალთ.

თუ იყენებთ iOS ტელეფონს ან ტაბლეტს: გახსენით კამერის აპი სანყისი ეკრანიდან, მართვის ცენტრიდან ან ჩაკეტილი ეკრანიდან. აირჩიეთ უკანა კამერა. დაიჭირეთ მონყობილობა ისე, რომ QR კოდი გამოჩნდეს კამერის აპის ხედის საძიებელში. თქვენი მონყობილობა ცნობს QR კოდს და აჩვენებს შეტყობინებას. შეეხეთ შეტყობინებას QR კოდთან დაკავშირებული ბმულის გასახსნელად და ხელახლა გადამისამართდებით ხელოსნის ციფრულ პროფილზე.

თუ თქვენ გირჩევნიათ პროფილების დათვალიერება პირდაპირ თქვენი კომპიუტერიდან, შეგიძლიათ უბრალოდ გამოიყენოთ ბმულები, რომლებსაც ნახავთ ამ დოკუმენტში, როგორც დანართი.

**მხატვრული
რენვის
ოსტატების
ვიზუალური
რუკა,
რომლებიც
მონაწილეობენ
50+ პროექტში**

**ევროპული
მემკვიდრეობა:
პარტნიორი
ქვეყნების
დამაასიათებელი
მხატვრული რენვა**

ALAIN LOVENBERG

ელგია (Mad'in Europe)

მხატვრული რენჯა ყოველთვის მნიშვნელოვანი იყო ბელგიის ეკონომიკური განვითარებისთვის. მაქმანის დამზადების და ბრილიანტის ქრის ხელოვნება ფლანდრიის, მისი ჰოლანდიურენოვანი რეგიონისთვის გამორჩეულია, ხოლო ვალონიას, ფრანგულენოვან ნაწილს, აქვს მინის დამზადების ხანგრძლივი ტრადიცია. ბელგია ასევე წარმოადგენს არტ ნუვოს და არტ დეკოს არქიტექტურასა და ინტერიერის დიზაინს; სადაც მაღალკვალიფიციური ხელოსნების წილი შენობების ყველა ნაწილს, იქნება ეს შიგნით და გარეთ მდიდრულ დეკორირებაში უდიდესია. მათ დაამზადეს გამორჩეული ვიტრაჟები, ავეჯი, კიბეები, სგრაფიტოები, გრავირებული ლითონის ნაჭრები, მოჩუქურთმებული ხის ნაჭრები, მინის ფრანგემენტები და მრავალი სხვა, რითაც წვლილი შეიტანეს ბელგიის მდიდარი მემკვიდრეობის შექმნაში. ასეთი მაგალითია **არქიტექტორ ვიქტორ ჰორტას (ბრიუსელი)** გამორჩეული ქალაქის სახლები, რომლებიც შეტანილია **იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ნუსხაში**. ბელგიის ტექსტილის მემკვიდრეობა ასევე ძალიან ტიპურია, როდესაც ვსაუბრობთ ბელგიურ ნოუ-ჰაუს ხელოსნობის სფეროში. “მხატვრული რენჯის” ეტიკეტი ბელგიის კანონმდებლობაში სულ ახლახანს (2016) იქნა ჩასმული. მისი მიხედვით, ოსტატი არის „...ნივთის წარმოებაში, ტრანსფორმაციაში, შეკეთებაში, რესტავრაციაში ან მომსახურების განვლაში. ოსტატის საქმიანობა არსებითად ხელით ხორციელდება, ავითარებს გარკვეულ ნოუჰაუს ხარისხზე, ტრადიციაზე, შემოქმედებასა ან ინოვაცია დაყრდნობით”.

ALAIN LOVENBERG

ჭიბის სახელმძღვანელოში გაცნობით მეთს ბელგიაში არსებული მხატვრული რენჯის მდგომარეობის შესახებ.

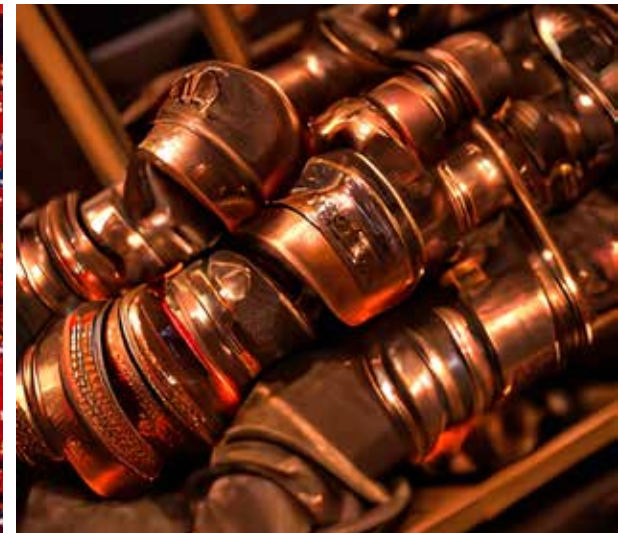

ბულგარეთი (Balkanplan)

ბულგარეთის ეროვნული სტატისტიკის ინსტიტუტის მონაცემებით, 2020 წელს რეგისტრირებული იყო 398 ოსტატი/ხელოსანი. ბულგარეთში მხატვრული რენჯის შესახებ კანონი შეიცავს 57 სახის ხელოსნობის ჩამონათვალს, რომლებიც იყოფა 2 ძირითად ჯგუფად: 1/ ტრადიციული (ხალხური) ხელოვნება და ხელნაკეთობები და 2/ სხვა (როგორცაა ზარის ჩამოსხმა, მინის გამობერვა, მინის მხატვრობა და გრავიურა). მათ შორის ტერიტორიულად ყველაზე სპეციფიკურია დანების დამზადება და სპილენძის სამჭედლო. ეს დარგები მჭიდროდ არის დაკავშირებული ქალაქ კოსტენეცასთან (სამხრეთ-დასავლეთ ბულგარეთი), ხის ხელოსნობა და ჭურჭელის დამზადება დაკავშირებულია ქალაქ ტრიავენასთან (ცენტრალურ ბულგარეთი). ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონს ასევე აქვს ვერცხლის ნივთების დამზადების, ტყავის და მაქმანის წარმოების დიდი გამოცდილება. ეს ხელნაკეთობები დღესაც აქტიურად გამოიყენება. ოდებლაც, ხელნაკეთი ხალიჩების მოქსოვა ძალიან გავცელებული იყო ბულგარეთში. **ჩიპროვცში მოქსოვილი ხალიჩების ტრადიცია** შეტანილია **იუნესკოს კაცობრიობის არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის წარმომადგენლობით ნუსხაში**. მიუხედავად მათი ასეთი პოლულარობისა და აღიარებისა, ხალიჩის ქსოვის ხელობა, რომელსაც ტრადიციულად კილიმი ეწოდება, სამწუხაროდ მცირდება, ტრადიციის ერთი თაობიდან მეორეზე გადაცემის მოთხროვნის ნაკლებობის გამო. ბულგარეთში ხელოსნობა ძირითადად სოფლადაა დამახასიათებელი და, შესაბამისად, მათი გავლენა მნიშვნელოვანია ადგილობრივი ეკონომიკური განვითარებისთვის. აქედან გამომდინარე, ხელოსნობის სექტორი ბულგარეთში ძირითადად მხარდაჭერილია ევროკავშირის თანადაფინანსებული ოპერატიული პროგრამებით, რომლის მიზანია მცირე და საშუალო მენარმეობისა და სოფლის განვითარების მხარდაჭერა

 ჭიბის სახელმძღვანელოში გაეცნობით მეტს ბულგარეთში არსებული მხატვრული რენჯის მდგომარეობის შესახებ.

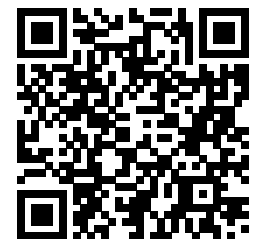

კვიპროსი (Magnetar)

კვიპროსს აქვს ტრადიციული რენჯის მდიდარი და მრავალფეროვანი ისტორია, რომელიც ათასობით წლით თარიღდება და კუნძულის უძველესს ცივილიზაციებს უკავშირდება. ამ ტრადიციებიდან ბევრი თაობიდან თაობას გადაეცა და დღემდე გამოიყენება. ერთ-ერთი ხელობა, რომელიც საუკუნეების მანძილზე გადავიდა, არის რთული, ხელით მოხატული კერამიკის ნაწარმის შექმნა, რომელიც კუნძულზე საუკუნეების მანძილზე კეთდებოდა. ასევე დიდი ხნის ისტორია აქვს ქსოვისა და ქარგვის ტრადიციას. ცნობილი **“Lefkaritika”** არის მთიან ლარნაკაში (ლარნაკა) სოფელ ლეფკარაში ხელნაკეთი მაქმანებით დამზადებული ნაქარგი თეთრეული. ეს ტრადიცია აღიარებულია და შეტანილია **იუნესკოს კაცობრიობის არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის წარმომადგენლობითი სუსხაში**. ქსოვის გამოცდილება ძალიან განვითარებული იყო ბიზანტიის დროს და დღემდე გამოიყენება პაფოსის (პაფოსის) სოფელ ფიტიში, რომელიც ქმნის ფერად გეომეტრიულ ტექსტურირებული დიზაინებს შუღებავ ბამბის ქსოვილზე, განსაკუთრებით მართკუთხა ხელსახოცებზე, სუფრის ტილოებსა და საწოლის გადასაფარებლებზე. კვიპროსის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი რენჯის სახეობა არის კალათების ქსოვა, რომელიც უძველესი დროიდან თარიღდება. მათი მთავარი დანიშნულება იყო სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გადატანა და ბოთლების „ჩაცმა“ სითხის გაჟონვის თავიდან ასაცილებლად. კვიპროსი განთქმულია გაფორმებული გოგრის ხელნაკეთობებით, ნიადაგი დეკორატიულ ობიექტებად აქცევს; ასევე ფილიგრანული ხელოვნებისთვის, რომელიც ცნობილია როგორც “ტრიფური”. დელიკატური ხელნაკეთობა, რომელიც ახვევს წვრილ ვერცხლის მავთულს ლამაზ ხელნაკეთ სამკაულებში, დეკორატიულ დანაჩანგალს ან ჭურჭელში. დღეს ეს ხელნაკეთობები აგრძელებს აყვავებას და მნიშვნელოვან როლს ასრულებს კუნძულის ეკონომიკასა და კულტურულ მემკვიდრეობაში. ბევრი ხელნაკეთი პროდუქტი შეგიძლიათ იხილოთ ადგილობრივ მაღაზიებსა და ბაზრებში, ზოგიერთის ნახვა ასევე შეგიძლიათ მუზეუმებსა და გალერეებში. ამ ხელნაკეთობების მუდმივი პოპულარობა ადასტურებს იმ ადამიანების ოსტატობას, ოსტატობას და ერთგულებას, რომლებიც აგრძელებენ მათ წარმოებას. ხელოსნობის უწყვეტობაზე პასუხისმგებელი მთავარი ორგანოა კვიპროსის ხელოსნობის ცენტრი, რომელიც იმართება ვაჭრობის, მრეწველობისა და ტურიზმის სამინისტროს ეგიდით.

ჭიბის სახელმძღვანელოში
გაეცნობით მეტს კვიპროსში
არსებული მხატვრული რენჯის
მდგომარეობის შესახებ.

საქართველო (ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი)

ევროპისა და აზიის გზაჯვარედინზე მდებარე საქართველო საუკუნეების მანძილზე გამოირჩეოდა სხვადასხვა ხელოსნობისა და რეწვის ტრადიციებით. მხატვრული რეწვის დარგების, იქნებოდა ეს მეთუნეობა, ხის მხატვრული დამუშავება, ფარდაგების ქსოვა თუ ტექსტილი ზოგადად, შესრულების ტექნიკა, ფერთა გამა, ორნამენტი განხვავდებოდა რეგიონიდან რეგიონში საქართველოს რეგიონებში არსებული ძლიერი მრავალფეროვნება უზრუნველყოფს ქვეყნის ეთნოგრაფიულ მობაიკას და განსაკუთრებულ მიმზიდველობას. ხელნაკეთობების მრავალფეროვნების მიუხედავად, ტრადიციულად საქართველოს მასშტაბით თითქმის ყველა სახლი მდიდრულად იყო მორთული ხის ჩუქურთმებით, ქსოვილითა თუ კერამიკული ნივთებით. მათი ძლიერი არსებობის გამო საქართველოში გამოცდილი ხელოსნები, ხელოსნები და დიზაინერები ყოველთვის დაფასებულნი იყვნენ. როგორც ტრადიციის წაწილი, ხელოსნობა განიხილებოდა, უფრო როგორც ოჯახური საქმიანობა, რომელიც გადადიოდა თაობიდან თაობას, ვიდრე ბიზნეს საწარმო. თუმცა, ეს აღქმა ნელ-ნელა იცვლება... არის პირველი კომპანიები, რომლებიც დაარსდა გამოცდილი და კარგად აღიარებული ხელოსნობით, როგორცაა ტრადიციული სუფრის მწარმოებელი **LURJI SUPRA, ORKOLI Studio, Pesvebi Studio**. საქართველო ერთ-ერთია იმ მრავალ ქვეყანას შორის, რომელსაც პრობლემები აქვს მხატვრული რეწვის დარგების აღიარებასთან დაკავშირებით, რადგან ის სრულად არ არის გათვალისწინებული ქვეყნის საკანონმდებლო სტრუქტურაში, მაგრამ ფასდება როგორც **არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობისა** და კულტურული ინდუსტრიის ნაწილი.

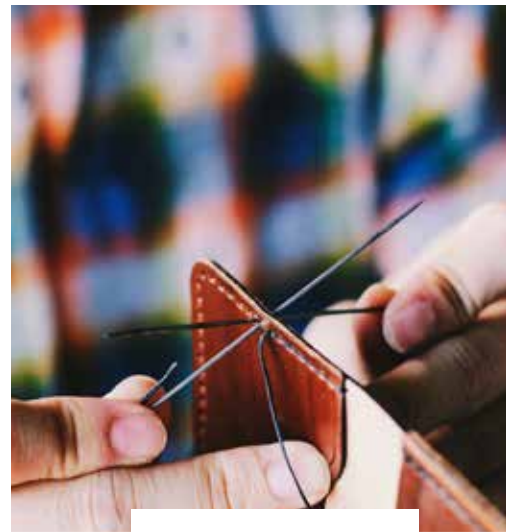
ჭიბის სახელმძღვანელოში
გაეცნობით მეტს

იტალია (*Anziani e non solo società cooperativa sociale*)

იტალიას აქვს დიდი ტრადიცია და მხატვრული რეწვის უზარმაზარი მემკვიდრეობა მრავალფეროვანი სექტორებითა და განვითარების პროცესებით. თუმცა, ოთხი რეგიონი, მკაფიოდ გამორჩეულია თავის ხელოსნობითა და რეწვით ტრადიციებით და ითვლება მხატვრული რეწვის ყველაზე მნიშვნელოვან რეგიონებად. ესენია Marche ფესსაცმლის წარმოებით, მხატვრული კერამიკის წარმოება უმბრიაში, ტყავის ნაწარმი ტოსკანაში და მხატვრული მინა ვენეტოში. მაგალითად, მინის მძივების წარმოების ხელოვნება შეტანილია იუნესკოს კაცობრიობის არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის წარმომადგენლობით ნუსხაში. იუნესკოს მიერ აღიარებული კიდევ ერთი ხელობა არის ვიოლინოს დამზადების ტრადიცია კრემონაში. Confartigianato-ს მონაცემების მიხედვით, 2019 წელს 288,302 დარეგისტრირებულ მხატვრული რეწვის საწარმოში, 801,001 ადამიანი იყო დასაქმებული (Confartigianato (2019), "Laboratorio Artigianato artistico: imprese artigiane e addetti"). საწარმოები საკმაოდ თანაბრად არის განაწილებული სხვადასხვა სფეროებში - ლითონი, საკვები პროდუქტის წარმოება, ტანსაცმელი, ხის მხატვრული დამუშავება და ა.შ. გარდა ტრადიციული ტექნოლოგიებისა, ოსტატები დღეს იტალიაში ნელ-ნელა ახალი ტექნოლოგიებსაც იყენებენ. საკმაოდ აქტიურია 3D პრინტერის გამოყენება. აგრეთვე აქტიურად მუშაობს FabLab-ების ქსელი, ანუ ღია ციფრული წარმოების ლაბორატორიები, სადაც ნებისმიერ მსურველს 3D პრინტერების გამოყენებით შეუძლია დაამზადოს საკუთარი პროტოტიპი/

 ჯიბის სახელმძღვანელოში გაცნობით მეტს იტალიაში არსებული მხატვრული რეწვის მდგომარეობის შესახებ.

პორტუგალია (Aproximar)

ხელნაკეთობები პორტუგალიური კულტურული იდენტობის ძირითადი კომპონენტია. ხელნაკეთობების სხვადასხვა სახეობა უნიკალურია ქვეყნის თითოეული რეგიონისთვის, რაც განაპირობებს მრავალფეროვან გამოცდილებასა და ცოდნას. ყველაზე მეტად განივთარებულია შალის რენვა; ხის მხატვრული დამუშავება; ქურჭლის ხელნაკეთობები (თიხა); და ჩალის ხელობა (Crafts Innovation, 2014; Barrica, 2020). მაგალითად, სოფელი **Bisalhães** ცნობილია როგორც „ქოთნისა და ტაფის მწარმოებლების ადგილი“, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ადგილი, სადაც **მიმდინარეობს შავი ქურჭლის წარმოების პროცესი**. ხელნაკეთობა იუნესკომ 2016 წელს აღიარა, მაგრამ 2021 წელს იგი დაემატა **არამატერიული კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხას**, რომელიც საჭიროებს სასწრაფო დაცვას, რადგან ხელობა დაიკარგება ცოდნის გადაცემის ნაკლებობის გამო. იუნესკოს მიერ აღიარებული კიდევ ერთი თიხის ხელობაა **ესტრემოზის თიხის ფიგურების დამზადების ტრადიცია**. სრულიად განსხვავებულია **ძროხისთვის ზარების წარმოება** - „ხელნაკეთიარკინისგან, რომელიც ცივად იჭედება კოჭზე სანამ ის არ მიიღებს თასის ფორმამდე“, 2020 წლიდან ასევე შეტანილია გადაუდებელი დაცვის სიაში. ზოგადად, ხელნაკეთობების ეროვნული რეესტრი, ხელმისაწვდომია CEARTE (Centro de Formação Profissional para o Artesanato e Património) ვებსაიტის საშუალებით, სადაც განთავსებული ინფორმაცია 3173 ოსტატის შესახებ. აგრეთვე ძალიან გავრცელებულია ტექსტილის რენა (1133 სერტიფიცირებული). ამას მოსდევს მეთუნეობა (484) და ხის მხატვრული დამუშავება (349). რაც შეეხება ტექსტილს, პროდუქცია განსხვავდება რეგიონების მიხედვით: Tapetes de Arraiolos; ბორდადოს დე ტიბალდინიო Bordados de Castelo Branco; (**CMCB**, 2023; **7Maravilhas**, n.d., **CITA**, 2017).

ჯიბის სახელმძღვანელოში გაეცნობით მეტს პორტუგალიაში არსებული მხატვრული რენვის მდგომარეობის შესახებ.

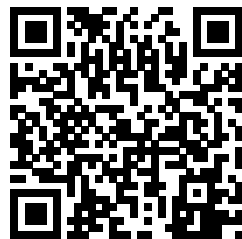

რუმინეთი (Assoc)

რუმინეთი ძალიან მდიდარი ქვეყანაა მხატვრული რეწვის ტრადიციებით - იქნება ეს რელიგიური საგნების წარმოება, როგორცაა მინაზე ან ხეზე ხატწერა, ტექსტილი, როგორცაა ხალიჩები, ქაშრები, ფარდაგები და პირსახოცები, მრავალფეროვანი ხალხური კოსტიუმები, ხის ნივთები და ა.შ. კერამიკული ნივთების მრავალფეროვნება, დეკორირებული ხელნაკეთი კვერცხები... და მაინც, ყველა ეს ხელნაკეთობა გავრცელებულია რუმინეთის სხვადასხვა რეგიონში. თითოეული რეგიონი, როგორც წესი, სპეციალიზირებულია და დაკავშირებულია ერთი ან ზოგჯერ რამდენიმე სპეციფიური ხელოსნობის წარმოებასთან ან ტრადიციასთან. მარამურეს რეგიონი სპეციალიზირებულია ხის დეკორაციებში, ჩუქურთმებსა და ხის ეკლესიების აგებაში. ხის ეკლესიების სილამაზე და „მხატვრული სიმნიფის და ხელოსნობის მაღალი დონე“ აღიარებულია და შეტანილია რვა გამორჩეული ხის ეკლესიის სიაში - **მარამურემის ხის ეკლესიები**, 1999 წლიდან **იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ნუსხაში** არიან დამატებული. იმავდროულად, მოლდოვა და ტრანსილვანია ცნობილია თავისი კერამიკითა და თიხით. მაგალითად, **ჰორეზუს კერამიკა** იმდენად უნიკალურია, რომ ხელნაკეთობა შეტანილია **იუნესკოს კაცობრიობის არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის წარმომადგენლობით ნუსხაში**. გარდა ამისა, მოლდოვა ასევე ცნობილია თავისი ტრადიციული კედლის ხალიჩების ოსტატობით, რომელიც ასევე აღიარებულია იუნესკოს მიერ 2016 წლიდან. გარდა ამისა, რუმინეთის თითოეული რეგიონი განსხვავდება ფერების, მასალებისა და ორნამენტის მრავალფეროვნებით, მათ შორის ხალხური სამოსიც. ისევ და ისევ, ტრადიციული **ტრადიციული ბლუზის ხელოვნება მხარზე ნაქარგებით (altiță)** აღიარებულია იუნესკოს მიერ.

ჭიბის სახელმძღვანელოში გაეცნობით მეტს რუმინეთში არსებული მხატვრული რეწვის მდგომარეობის შესახებ.

Source: www.artandcraft.ro

Source: expresdebanat.ro

- ხის მხატვრული დამუშავება
- სამკაული
- ტექსტილი
- მუსიკალური ინსტრუმენტები
- დეკორატიული ხელნაკეთობები
- ლითონის მხატვრული დამუშავება
- კერამიკა
- სხვა

პროფესიონალი

ოსტატების

შესახებ

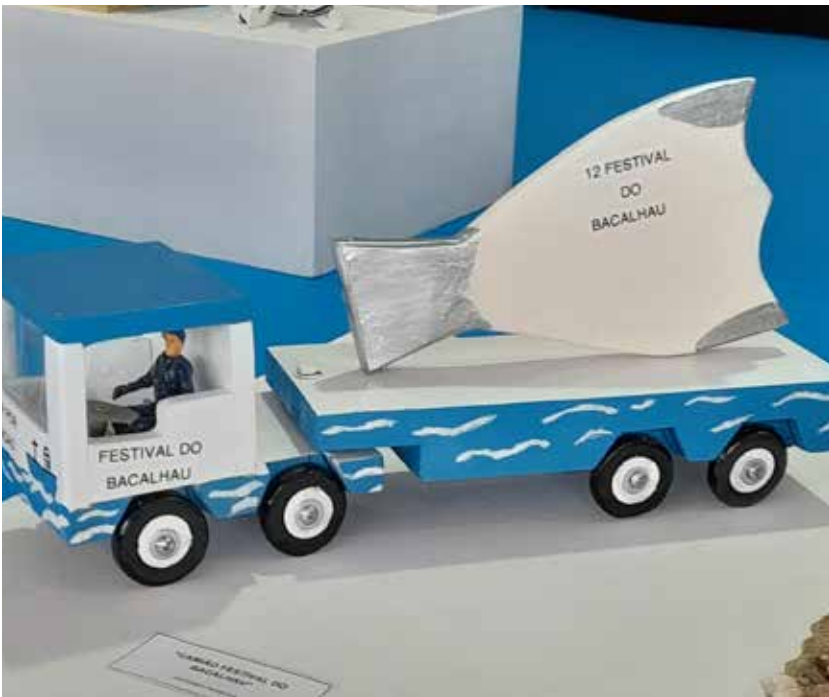
ხის მხატვრული დამუშავება

ანტონიო პერეირა

ხის დამჭერი 📍 პორტუგალია

ხელნაკეთი ნივთები
ჩვენს წინაპართან
გვაკავშირებს

პატარა რომ ვიყავი, მამა მივლინებიდან დაბრუნებისას ყოველთვის ჩამოქონდა ხის მანქანები და სხვა ხის სათამაშოები. მას შემდეგ სულ მაინტერესებდა, მეც შევძლებდი თუ არა მსგავსი სათამაშოების დამზადებას. რამდენიმე წლის წინ ვნახე ერთ-ერთი ასეთი სათამაშო და ნივთით აღრფთოვანების ნაცვლად წავედი გარაჟში, რამდენიმე ხერხი და ლურსმანი ავიღე და ხის მანქანა გავაკეთე. როცა მივხვდი, რომ შემეძლო მსგავსი სათამაშოს დამზადება, ძალიან გამიხარდა. ეს იყო ჩემი პირველი მანქანა და ჩემი ხეზე მუშაობის დასაწყისი. ამის შემდეგ დავიწყე ძროხების გასაზიდი ვაგონების, სხვა მანქანების და სახანძრო მანქანების კეთება, რომლებსაც ბევრს ვყიდი. მე დავამზადე მანქანა, რომელიც შევთავაზე ილჰავოს მერიას, რომლითაც „Festival do Bacalhau“-ზე ვიასპარებუ. შევქმენი ნამუშევარი, რომელიც წარმოადგენს “Seca do bacalhau” და შევთავაზე სამრეწლო საბჭოს. ხის ხელნაკეთი ნივთების დასამზადებლად, ხის საჭრელად, ჩვეულებრივ, ვიყენებ ხერხებს.

ENSAV-La Cambre-ის (ბრიუსელი) ხუთწლიანი სწავლისა და IR-PA-ს(მხატვრული მემკვიდრეობის სამეფო ინსტიტუტი, ბრიუსელი) ერთწლიანი სპეციალიზაციის კურდის დასრულების შემდეგ ვმუშაობ პოლიქრომული ხის სკულპტურების რესტავრაცია-კონსერვაციაზე. ჩემი სამუშაო ადგილი იცვლება პროექტების მიხედვით (ქანდაკება, რომელსაც რესტავრაციას ვუტარებ). ასე რომ, ხან ჩემს სტუდიაში ვმუშაობ, როცა ქანდაკებები უფრო პატარა ზომისაა, ხან ეკლესიებში, მუზეუმებში და ა.შ... რესტავრაციის ზომისა და ხასიათის შესაბამისად, ხან მიკროსკოპს ვიყენებ, ხან კი ძალიან მაღალ ხარაჩოებზე ვარ შემდგარი. პრაქტიკულმუშაობის დაწყებამდე ვატარებ სიღრმისეულ კვლევებს და ვაკეთებ ლაბორატორიულ ანალიზებს. იგი კეთდება ობიექტის ისტორიის გასაგებად, რათა რესტავრაცია სწორედ წარიმართოს. ტიპური ანალიზი მოიცავს პიგმენტების და ძველი შემკვრელების ანალიზს, რენტგენის სხივებს, ხის დათარიღების მიკვლევას, პოლიქრომის ფენების გამოვლენას. რესტავრაციის დროს ასევე მჭიდროდ ვთანამშრომლობ ხელოვნების ისტორიკოსებთან.

ქრისტინე სესიონი

ხის/პოლიქრომული ქანდაკების რესტავრატორი

ბელგია

როგორც ხის/პოლიქრომული ქანდაკებების რესტავრატორი, ჩემი საყვარელი იარაღია: ანოქსია (ჟანგბადის ნაკლებობა ქსილოფაგური მწერების განადგურების მიზნით), კონსოლიდენტის ინექცია ჭიებით შეჭმული ხის გასამაგრებლად, ბინოკულარული მიკროსკოპი, მინი სკალპელები მრავალი გამოყენებისთვის და ათასი ფუნჯი მკურნალობის ბოლოს ბოლო შეხებისთვის.

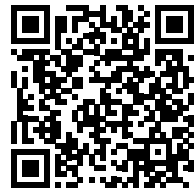
Source: DirectMM

ხეზე ჭრის 10 წელზე მეტი გამოცდილება მაქვს. ჩემს ნამუშევრებს შორის შემიძლია ჩამოვთვალო მარამურის კარიბჭეები, ტერასები, პავილიონები ტრადიციული მარამურეს სტილში, მარამურეს ტრადიციული მოტივებით მოჩუქურთმებული სვეტები, ბალის ორნამენტული ქანდაკებები და მრავალი სხვა ხის ნამუშევარი. გარდა ამისა, ვაკეთებ პატარა ნამუშევრებსაც, მათ შორის, ორნამენტულ ბოთლებს, რომლებიც შიგნიდან მოჩუქურთმებულია ხის ნაჭრებით; ჭურჭელს და სხვადასხვა მოჩუქურთმებულ სუვენირებს. ჩემი ისტორია ბავშვობაში დაიწყო და ხის სიყვარული მამისგან და ბაბუისგან მოდის, რომლებიც პროფესიით დურგლები იყვნენ. ბავშვობაში მათ გვერდით ვიჯექი და ხის დამუშავების პროცესში ვეხმარებოდი. ამის შემდეგ ვცდილობდი გამემეორენინა ის რასაც მამაჩემი აკეთებდა. ასე დავუფლე ამ ამ ხელობას. როცა გავიზარდე, ვცდილობდი ჩემი ფანტაზიის მიხედვით შემექმნა სხვადასხვა ნამუშევარი. შემოქმედებითი პროცესი იწყება ხის ნაჭრით, რომელიც დამკვეთის სურვილისამებრ, სხვადასხვა კუთხით იჭრება, იწყებ მის ძერწავს. დასრულებულ ნამუშევარს ზედაპირზე დამცავი ფენა ედება, რომელიც დამზადებულია სელის ზეთის ან წყლისგან დამცავი სხვა ზეთებისგან

იოაკიმ-მიჰაი რუს

ხის მთლელი რუმინეთი

“ მიაქციეთ მზერა ბუნებას და წარმოსახვას მიეცით შესაძლებლობა

მე ვარ Icomos Wallonie Brussels-ის, Union des Artisans du Patrimoine-ისა და Ecobuild Brussels-ის წევრი. ჩემი დღევანდელი ცოდნის დასაგროვებლად, გრძელი გზა გავიარე... დავიწყე Crepac-ის მიერ ორგანიზებული შეგირდობის პროგრამით და სწავლება ხუროს კომპანიაში გავაგრძელე.

დღეს მე ვარ 1995 წელს დაარსებული Cabay სადურგლო კომპანიის წევრი. კომპანია სპეციალიზირებულია ისეთი ხის პროდუქციის რესტავრაციაში როგორცაა ჩარჩოები, კარები და ა. ჩვენი დიდი გამოცდილება საშუალებას გვაძლევს აღვადგინოთ ძველი ნივთები და დამთალიერებლს ქონდეს შესაძლებლობა დატკბდეს ამ ნივთის სილამაზით

ოლივერ კაბაი

ხუროს რესტავრატორი ბელგია

ჩვენი მიდგომა ეკოლოგიისადმი აისახება წრიულობის პრინციპში: ძველის აღდგენა და არა შეცვლა, როცა ის არ არის აუცილებელი. ეგზოტიკურ ხის მასალისგან განსხავებით, ჩვენ ყოველთვის ვანიჭებთ უპირატესობას სერტიფიცირებულ ადგილობრივ ხეს

ივ პიერარტი

ხის კვეთის/დიზაინერი ბელგია

მე დავტოვე კომპიუტერის სამყარო, რათა ხის სამყაროს მივუძღვნა თავი. კაბინეტის დამზადებისა და ხეზე კვეთის ტრენინგს გავყევი ბრიუსელის დიდეროს ინსტიტუტში. ავტოდიაქტურად, მეც ვნებივრობდი ხის მოხვევით, განსაკუთრებით სეგმენტური შემობრუნებით. ხის მოსახვევის ძირითადი ხელსაწყოებია ხის ხორხი და ხელის ხელსაწყოები.

ეკოლოგიურად პასუხისმგებელი მიდგომის მიზნით, ჩემი შემოქმედების უმეტესობაში გამოყენებული ტექნიკა არის მყარი და/ან ღია სამუშაო სეგმენტური შემობრუნების ტექნიკა პროპორციული ან ფიქსირებული მანძილით. ეს ნიშნავს, რომ ობიექტი იყოფა რგოლებად და ეს რგოლები დაყოფილია სეგმენტებად. მყარი სეგმენტირებული შემობრუნებისთვის, სეგმენტებს შორის მანძილი არ არის, ხოლო ღია სამუშაოებისთვის, ეს მანძილი შეიძლება იყოს ფიქსირებული ან პროპორციული, თითოეული რგოლის დიამეტრის მიხედვით.

მივუალხოვდი რა ორმოც
წელს, ხისადმი ვნება
აღმოვაჩინე

საიუველერო საქმე

ფლოარე რომანი

სამკაულები და მაქმანები

რუმინეთი

არასოდეს დაივიწყო საიდან მოხვედი, დაუბრუნდი შენს ფესვებს და პატივი ეცი შენს ტრადიციას და კულტურას

ჩემი ნამუშევრები გულისხმობს ქსოვას, კერვას, დაჩითვასა და ქარგვას. ქსოვისა და კერვის ხელოვნების შესწავლას დიდი დრო სჭირდება, მაგრამ მთავარი ერთგულება და მოთმინებაა. “ფრივოლიტის” (Frivolite) ტექნიკით მუშაობა ბესარაბიაში ნორმალის მასწავლებელთა სკოლაში ვისწავლე. დროთა განმავლობაში ვისწავლე ტრადიციული მარამურული ყელსაბამების დამზადება. რუმინეთში ეს ტექნიკა გავრცელებულია მე-19 საუკუნიდან, სიმის საშუალებით მზადდება მაქმანი, რომელსაც გამოიყენებდნენ სახლის ინტერიერი გასაფორმებლად: სუფრის ტილოები, დეკორატიული მაქმანი, სხვადასხვა ფორმისა და ფერის. მე ასევე ვმუშაობ “cipcă”-ს სახლების ინტერიერის გასაფორმებლად, ვამზადებ ტანსაცმლის საყელოებს. “ფრივოლიტის” ტექნიკა ევროპაში ცნობილია მე -18 საუკუნიდან, დღეს ისწავლება რუმინეთის სკოლებში.

ჯორჯია კამბურიდო

სამკაულების მწარმოებელი

📍 კვიპროსი

ვარ იველირი და ინსტრუქტორი 14 წლიანი გამოცდილებით. მკვმნი უნიკალურ, ხელნაკეთი სამკაულებს, რომლებიც ერთდროულად ლამაზი და ფუნქციონალურია. მე ვმუშაობ სხვადასხვა მასალებთან, მათ შორის ბუნებრივ და მდგრად მასალებთან, ასევე ვიყენებ მავთულს, მძივებს, თხევად მინას და მინის თვლებს. ხელსაწყობები, რომლებსაც ვიყენებ ჩემი ხელსაქმისთვის, გარდა საკუთარი ხელებისა, არის სხვადასხვა ქლიბები და საჭრელები. სამკაულების დამზადების პროცესში ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტი ხელებაა. ისინი საშუალებას მაძლევენ მასალებით მანიპულირებას და მათთვის სასურველი ფორმისა და დიზაინის მიცემას. ასევე მჭიდროდ ვთანამშრომლობ სხვა ხელოსნებთან, როგორცაა ტანსაცმლისა და აქსესუარების მწარმოებლები, რათა შევქმნა სამკაულები, რომლებიც მათი შემოქმედების გაუმჯობესებას შეძლებენ.

მიყვარს ჩემი საქმე და ვცდილობ მაღალი ხარისხის, ლამაზი სამკაულის შექმნას, რომლიც მის მტარებელს სიხარულს მიანიჭებს

ხელოსნობა არ არის ნიჭი, არამედ უნარი, რომლის სწავლა და სრულყოფა შესაძლებელია მონდემებითა და საქმის ერთგულებით.

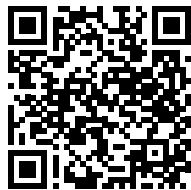
სამკაულებს ვქმნი პოლიმერული თიხისგან, ნატურალური ტყავისგან და შეღებილი აბრეშუმისგან. მთავარი მასალა, რომელსაც მე ვიყენებ არის პოლიმერული თიხა, რომელიც თიხის თანამედროვე ალტერნატივაა. მას ნეოლითის ხანიდან იყენებდნენ ორნამენტებისა და საყოფაცხოვრებო ნივთების შესაქმნელად. ეს არის ელეგანტური და გამომწვევი მასალა, გამძლე და გრძელვადიანი. ასევე ვმუშაობ ნატურალურ ტყავზე, რომელსაც სპეციალურ მაღაზიაში ვყიდულობ, ჩვეულებრივ, ფეხსაცმლის ინდუსტრიის ნარჩენებს ვიყენებ. ნატურალური აბრეშუმი, რომლითაც ჩემს ზოგიერთ სამკაულს ვქმნი, ქსოვილების მაღაზიებიდან ვყიდულობ.

პოლიმერული თიხით დავინტერესდი და ექსპერიმენტი ჩავატარე 45 წლის ასაკში. ეს მოხდა დიდი ოპერაციის შემდეგ, რომელიც საჭიროებდა ხანგრძლივ მკურნალობას სახლში და რომელმაც მთლიანად გამომიყვანა კომფორტის ზონიდან. სასწრაფოდ მჭირდებოდა ჰობი და დავინწყე. ერთი სიტყვით შემიძლია აღვწერო სამუშაო პროცესი: გართობა!

პავლინა ბორისოვა დუდინა

იუველიერი ბულგარეთი

მე მჯერა, რომ დღესდღეობით შესაძლებელია საკუთარი თავის გაუმჯობესება, თუ შენს საქმეს გულს დაუთმობთ და მუდმივად ეძებთ ინფორმაციის ახალ წყაროებს!

ბავშვობაში არ იყო კარგი გოგოსთვის არაფერი რომ არ გაეკეთებინა. ყველა ახალგაზრდა გოგონამ უნდა იცოდეს საქორწინო ორნამენტების ქსოვა, კერვა და დამუშავება. ბებიაჩემმა დამიძღო საერთავე, მომცა ნემსი და ძაფი ხელში და დავიწყე დუილისა და სუფრის კეთება. შემდეგ მან მასწავლა ქსოვა “ომი“-ის დროს. ამგვარად, დავიწყე ამ ხელობის სწავლა, რომელსაც ვვარჯიშობდი გატაცებით და შემდეგ როგორც ოსტატი. მე მჭირდება სხვადასხვა ზომის სამკერვალო ნემსები, ტექსტილის ძაფები, მძივები და მძივის სამაგრი. მარამურეშის ოლქი ერთადერთი ადგილია ქვეყანაში, სადაც ორნამენტებს ქსოვდნენ. ქალები მათ კისერზე ატარებდნენ დღესასწაულებზე ან მათი ცხოვრების ყველაზე მნიშვნელოვან დღეს, ქორწილში. ჩემი სახელოსნო ამ მიზნით მოვანყე, რომ გამახსენდეს ჩვენი ბებია-ბაბუების სახლები, რომლებიც საღამომობით იმ ლამაზ ნივთებს აკეთებდნენ, რომლებიც ამშვენებდა მათ სახლსაც და სულსაც.

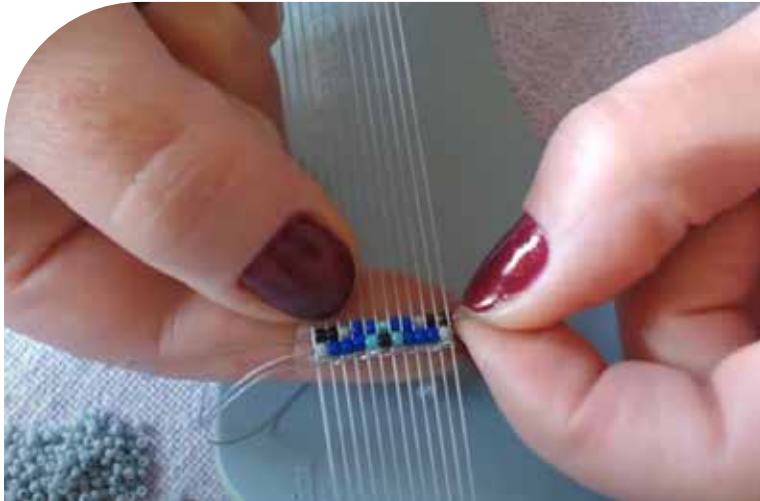
იცხოვრე ბუნებასთან ურთიერთობაში და გაოგნებული იყავი მისი მრავალფეროვნებითა და სრულყოფილებით

როდიკა საბადისი

ქარგვის და სამკაულების დიზაინერი

რუმინეთი

პროფესიით ტექსტილის ინჟინერი ვარ. დავამთავრე სოფიის ტექნიკური უნივერსიტეტი. წლების განმავლობაში ვმუშაობდი ტექსტილის საწარმოში, როგორც მოდელების დიზაინერი, ტექნოლოგი და მარკეტინგის მენეჯერი. მომწონს ხელოვნება. ფოლკლორის მოყვარული ვარ. სტუდენტობის ასაკიდან ჩემი ჰობი იყო ტანსაცმლის, სამკაულების, აქსესუარების და დეკორაციის ინდივიდუალური მოდელების დამზადება. მე ვენევი ბულგარულ ხელსაქმის პოპულარიზაციას. მიყვარს ყვავილები და მაინტერესებს მათი დეკორაციისთვის გამოყენების სხვადასხვა ტექნიკა.

ბოლო წლებში შევექმენი ეპოქსიდისა და ყვავილების სამკაულების დამზადების საკუთარი ბრენდი, SilvieArt და ბულგარული ნაქარგობების ბრენდი SilvieBiju. ვმონაწილეობ სხვადასხვა გამოფენებში ბულგარეთში. ეპოქსისთან მუშაობის ტექნოლოგიის სპეციფიკის, ასევე მისი ტოქსიკურობის გამო, ტრენინგების ჩატარება შეუძლებელია. მაქვს მაგისტრის სერთიფიკატი სამკაულების დამზადებაში.

სილვია ვასილევა

იუველიერი ბულგარეთი

“ ვენევი ბულგარულ ხელსაქმის პოპულარიზაციას. მიყვარს ყვავილები და მაინტერესებს მათი დეკორაციისთვის გამოყენების სხვადასხვა ტექნიკა

ტექსტილი

დეიდას სტუმრობისას, ვუყურებდი ხოლმე თუ როგორ აკეთებდა მაქმანებს და სწორედ ამ მიზეზის გამო 13 წლისას მასთან დავინწყე მაქმანების დამზადების სწავლა, რომელსაც დღემდე ვაგრძელებ. წლების განმავლობაში ვაუმჯობესებდი ჩემს ქარგვის ტექნიკას, ვსწავლობდი საუკეთესო ოსტატისგან. ჩემი ცხოვრების მძიმე და სევდიან პერიოდში, მიმიწვიეს ბიბლიოთეკაში ხანდაზმულთა ჯგუფში. ჯგუფმა დაიწყო ზრდა და დღემდე ემატება ახალი წევრები. ამასობაში ათი წელი გავიდა.

მასალებს, რომლებსაც ვიყენებ არის მაკრატელი, თითი, საქარგავი ნემსი და მაქმანის ნემსები, ხაზების რაოდენობიდან გამომდინარე. მხოლოდ ქვილთის ძაფებია სქელი, სხვა შემთხვევებში, ძაფები თხელია.

ალზირა მანუელა კარაპიკანო

ნაქარგებისა და მაქმანის დამამზადებელი 📍 პორტუგალია

ხელსაქმეს 10 წელზე მეტია რაც ვაკეთებ, ქარგვის დროს თავს მშვიდად ვგრძნობ, იგი მაძლევს შთაგონების შესაძლებლობას

ბეატრიზ ონოფრე

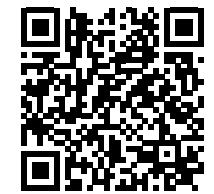
ნაქარგებისა და მაქმანის ოსტატი

📍 პორტუგალია

მას შემდეგ რაც თავი მახსოვს, ყოველთვის მიყვარდა კერვა, რომელიც ჩემი ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია. თუმცა იყო დრო, როცა პირადი მიზეზების გამო მომიწია ამ საქმის შეწყვეტა. ყოველ შემთხვევაში, ყოველთვის დიდი სიყვარული მქონდა ხელნაკეთი ნივთებისა და ნაქარგების მიმართ, ამიტომ ვაგრძელებდი იმას, რაც მომწონდა და ეს მახარებდა. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, ცხოვრებისეული ვითარებიდან გამომდინარე, სულ უფრო და უფრო მეტ დროს ვუთმობ ამ ხელოვნებას.

რაც შეეხება შემოქმედებას, სასურველი სიმალლიდან გამომდინარე, ძაფები უნდა გაჭრათ, შემდეგ დაამატოთ ახლები და შექმნათ საერთო დიზაინი. მე მსიამოვნებს უფრო რთული და რთული საქმეები.

მაქმანის და ქარგვის კეთება გონებისთვის კარგია, მახალისებს! პატარაობიდანვე მიყვარდა ამის კეთება.

კრისტინა ტალანკა

კრეატიული კერვა იტალია

ყველაფერი იწყება ჩემი ტანსაცმლის კერვის გატაცებით, თბილი, ძლიერი, თვალისმომჭრელი ფერებით.

როდესაც გადავწყვიტე, რომ სხვებისთვისაც მსურდა შემექმნა, დაიბადა ჩემი ბრენდი Lecris, რომელიც ეფუძნებოდა გემოვნების, სილამაზის, ქსოვილის, მოდელების ძიებას და მათ ვნებით და მოთმინებით შეკერვას. მომწონს რომ ვიწყებ მონახაზით, იქნება ეს კაბა თუ რომელიმე აქსესუარი, რასაც მოყვება, სხვადასხვა ზომების თარგების დამზადება, ქსოვილების შერჩევა, გამოჭრა და ბოლოს კი შეკერვა.

მე მინდა ვთქვა, რომ ჩემი სამოსი არის კომპრომისი ტრადიციასა და ინოვაციებს შორის, სამოსი, რომელიც არის მოდური, მაგრამ გამძლე და რომელსაც მაღაზიებში ძნელად იპოვით. ჩემი პროდუქცია არის უნიკალური და ელეგანტური ტანსაცმლის შემოქმედება, რომელიც ასახავს ჩემს პიროვნებას და ჩემს შემოქმედებას.

ამ საქმის მამოძრავებელი ძალა არის ვნება, მონდომება და შეუპოვრობა

ხუნწარია

ტექსტილის დიზაინერი 📍 საქართველო

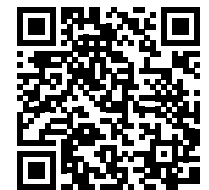
მე ვარ ეკა ხუნწარია. ვარ ტექსტილის დიზაინერი. ჩემს საქმიანობაში ვიყენებ ბატიკის ცხელ და ცივ ტექნიკას. თუმცა, 26 წლიანი გამოცდილებიდან გამომდინარე, შევიმუშავე ჩემი საკუთარი ტექნიკა, რომელსაც ვწოდებ “ხატვას აბრეშუმზე”, როდესაც აბრეშუმზე ნახატს ტექსტილისა და აკრილის საღებავებით ვხატავ, ფერებს ვასწორებ ცვილით და პარაფინით, ცვილისგან დამცავი ხაზების გამოყენების გარეშე.

აბრეშუმისადმი ჩემი დამოკიდებულება ისეთივეა, როგორც ტილო მხატვრისთვის – “სივრცე საზღვრების გარეშე“. მიმაჩნია, რომ ახალი იდეები მხოლოდ მუშაობის პროცესში იბადება. ამიტომ გადავწყვიტე დამეწყო ხატვა პირდაპირ აბრეშუმზე წინასწარი ჩანახატების გარეშე.

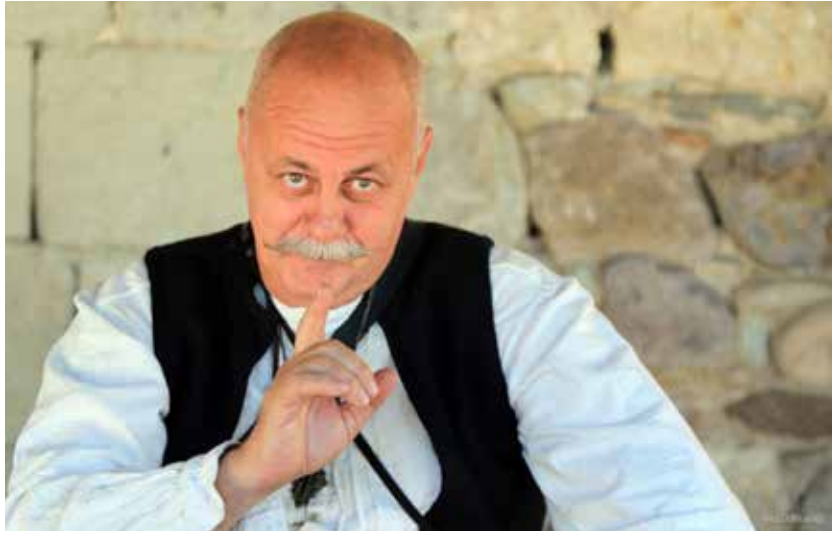
ჩემი ზოგიერთი ნამუშევარი აკვარელის ნახატს ჰგავს. ასე რომ, მე ვიტყვდი, რომ ჩემი ნამუშევრები არის ტრადიციული ფერების და ნიმუშების ნაზავი ინოვაციურ ტექნიკებთან და ფერწერის სტილებთან. კედლის საკიდების გარდა ვაკეთებ, აბაჟურებს, შარფებს, ბალიშის პირებს და ა.შ.

არასოდეს დაიბაროთ სწავლა, ცოდნისა და პროფესიული უნარების გაღრმავება და ზოგადად იყოთ კარგად განათლებული. ეს მხოლოდ შემოქმედებით საქმიანობაში დაგეხმარებათ და ეს პროცესი მარადიულია. იყავით მომთმენი და არ დანებდეთ პირველ მარცხზე. იმუშავე და საბოლოოდ წარმატებას მიაღწევ.

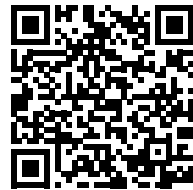
ივან ტონევი

აბაჯიზმი ბულგარეთი

ხელობა ათი წლის წინ აღმოვაჩინე - მაშინ 43 წლის ვიყავი. ჩემი მიზანი იყო ხელოსნობის შესწავლა - როგორც ამას ადრე გამოიყენებდნენ საკერავი მანქანის გამოჩენამდე. მინდოდა შემეძინა ცოდნა და უნარ-ჩვევები, რომლითაც რაც შეიძლება ახლოს მივუახლოვდი ავთენტურობას. მინდოდა მესწავლა ხელობა ისე, როგორც შეგირდებს ასწავლიდნენ მათი ოსტატები. 6 წელი დამჭირდა ამ ხელობის დაუფლებისთვის - სამი წელი შეგირდად და სამი წელი "კალფაში" რათა ოსტატი გავმხდარიყავი. ეროვნული კოსტუმის გასაკეთებლად საჭიროა ქსოვილი, შალის და ბამბის ძაფი. ქსოვილები, რომლებსაც კოსტიუმების კერვისას ვიყენებ, არის ძველი, ხელით ნაქსოვი ქსოვილები სამოსზე. მე ვყიდულობ ამ ქსოვილებს მარკეტებიდან და იმ ადამიანებისგან, რომლებსაც ისინი ბებიებისგან ჰყავთ, რომლებიც ადრე ქსოვდნენ. შალის თოკი გამოიყენება ტანსაცმლის ნაწილების შესაერთებლად და ასევე გამოიყენება დეკორაციისთვის. ჩვეულებრივ, ეთარის ეთნოგრაფიული მუზეუმიდან ვყიდულობ. ერთი კოსტუმის დამზადებას 30-დან 45 დღემდე სჭირდება. ვიყენებ იგივე იარაღებს, რაც ბულგარელი ოსტატები იყენებდნენ ძველ დროში - დიდი ნემსები, ბამბის ძაფი, დიდი მაკრატელი, საზომი ინსტრუმენტი - "არშინი" და კაკალი, რომელიც ხელოსნის მესამე ხელია. მე თვითონ ვამზადებ კოსტიუმების მეტალის ღილებსაც კი.

ერს, რომელმაც არ იცის წარსული და ტრადიციები, არ აქვს მომავალი. ტრადიციები ცოცხალია, როდესაც ისინი ინახება, გადაცემული და განვითარებულია.

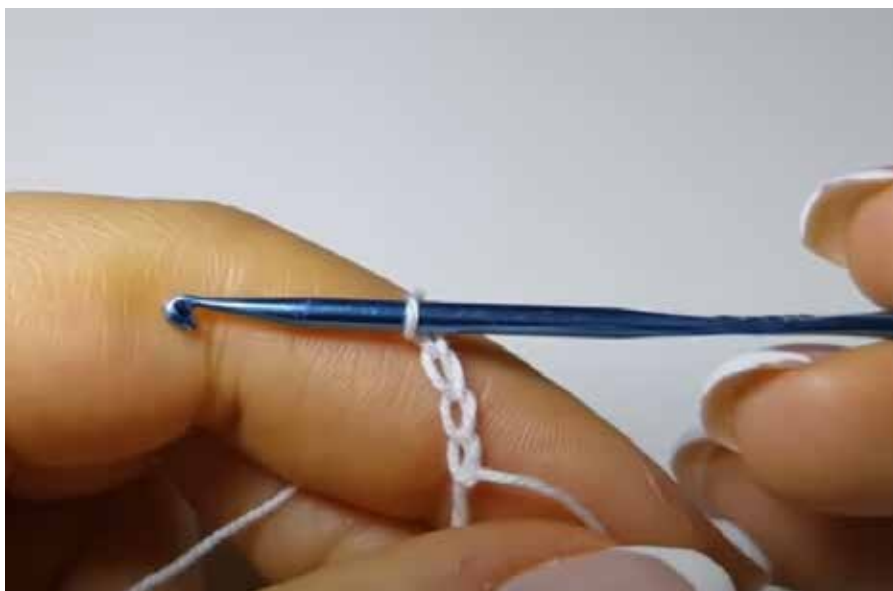

მარია მარია

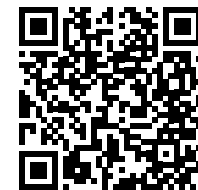
ქარგვა რუმინეთი

ეს საქმე დედაჩემისგან ვისწავლე, 7-8 წლის ასაკში, ზამთრის გრძელი საღამოების დროს... სოფლის ცხოვრებაში, ზამთარში ქალები ერთად იკრიბებოდნენ და ხელნაკეთ ნივთებსა და ტრადიციულ კოსტიუმებს აკეთებდნენ.

დიზაინები, რომლებზეც მე ვმუშაობ, შთაგონებულია ძველი ნამუშევრებით - ტილოები, ბალიშის გადასაფარებლები, სუფრის ტილოები, რეგიონის ტრადიციული კოსტიუმები, რომლებიც წარმოადგენს ყვავილების, ფოთლებისა და ვაზის მოტივებზე ორნამენტებს. წლების განმავლობაში ვაკეთებდი სახლის დეკორს ნივთებს, მაქმანებს, სუფრებს და ბალიშებს ოჯახისთვის. ბოლო წლებში მაინტერესებს ამ საქმიანობის ახალგაზრდა თაობებისთვის გადაცემა. ადგილი, სადაც მე ვახორციელებ ჩემს საქმიანობას, არის სახლი და ბაზრობები. ნაქსოვი ნემსი და ძაფი ჩემი მეგობრები არიან, რომლებიც ყოველ ნაბიჯზე მომყვებიან. დღეს ჩემი მაქმანის ნამუშევარი გამოიყენება ტრადიციულ კოსტიუმებზე, ქუსლებზე, მკლავებზე და საყულოებზე. ახალგაზრდა თაობისთვის საყურებს და სამაჯურებს ვხატავ. მოვუწოდებ ადამიანებს აკეთონ ხელნაკეთობები, რადგან ეს დასვენების საუკეთესო საშუალებაა.

დამშვიდდით და აკეთეთ ის,
რაც ცხოვრებაში
გაბედნიერებთ

ვარ ნინო კვაკილაშვილი, მხატვარი და დიზაინერი. მას შემდეგ, რაც 1991 წელს დაავადებულ თბილისის სახვითი ხელოვნების აკადემია, ვმუშაობ სხვადასხვა ტექსტილის ტექნიკაში, როგორცაა ბატიკა, შიბორი, ქვილთი და პაჩვორკი. ვაკეთებ სხვადასხვა აქსესუარებს, როგორცაა ბალიშები, ჩანთები, ნათურები სუფრის გადასაფარებლები, საბნები, ზოგადად ყველაფერს რაც შეიძლება გაკეთდეს ტექსტილში.

და გულწრფელად რომ გითხრათ, მე ძალიან მიყვარს ტექსტილი, ისინი გაძლევენ უსაზღვრო შესაძლებლობებს.

ნინო კვაკილაშვილი

მხატვარი და დიზაინერი

📍 საქართველოს

გაკეთე ყველაფერი სიყვარულით. კარგად ისწავლე და იმუშავე სიყვარულით.

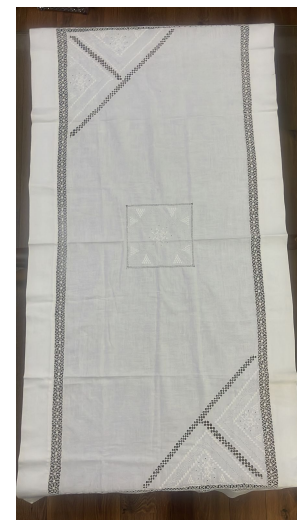

ვარ Lefkaritiko Lace-ის მწარმოებელი 30 წელზე მეტი გამოცდილებით. მე მოვდივარ ლეფკარადან, კვიპროსი, ლეფკარიტიკოს მაქმანის სახლიდან, სადაც ეს ხელნაკეთობა ადგილობრივი კულტურული მემკვიდრეობის ნაწილია და აღიარებულია იუნესკოს მიერ. ხელობა დედისა და ბებიისგან ვისწავლე და 6 წლის ასაკიდან დავიწყე სწავლა. ძირითადი მასალა, რომელსაც ვიყენებ, არის თეთრეული და თეთრეულის ძაფი. მთავარი ხელსაწყოები, რომლებსაც ვიყენებ არის ნემსი, თითი, მაკრატელი და ქარგვის ბალიში, რომელთაგან ზოგიერთი თაობიდან თაობას გადაეცემა. ჩემს პროფესიაში მთავარია ტრადიცია და ინოვაცია არ შეიძლება ინტეგრირებული იყოს, რადგან ტექნიკა და ფერები უკვე დადგენილია. ჩემი მთავარი სამიზნე ბაზარი ტურისტებია და ჩემი შემოქმედება შეგიძლიათ ნახოთ მთელს კვიპროსში. ჩემთვის მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ მაღალი ხარისხის ხელნაკეთი პროდუქტების შექმნა, არამედ ფოკუსირება გავრცელებასა და მარკეტინგზე, რათა მივალწიო ფართო აუდიტორიას.

ოლგა დიმიტრიუ

ლაკის მწარმოებელი კვიპროსი

ხელნაკეთი პროდუქციის შექმნის
გატაცება და ხარისხი ისეთივე
მნიშვნელოვანია, როგორც კარგი
მარკეტინგი

50-იანი წლებით შთაგონებული, ვქმნი აქსესუარებს ქალებისთვის და მამაკაცებისთვის, როგორცაა თავსაბურავი, ზოლები, ბაფთები, ქვედაკაბები. ინტერესი 4 წლის წინ დედაჩემის ძველი ფოტოებიდან მისი ელეგანტური და უნიკალური სტილიდამ გამიჩნდა.

ჩვენი მუშაობა იწყება თანამედროვე და აქტუალური ქსოვილების ძიებით იმ პერიოდის ვინტაჟური მინიშნებით, რაც მთავარია, რომ ისინი იყოს ბამბის, თეთრეულის, მატყლისა და მოჰერის.

ამას მოზდებს ორი ფინჯანი ჩაის, კარგი ფილმის ყურება, უამრავი საუბარი, ასევე ხანგრძლივი სიჩუმე, რომელსაც საკერავი მანქანის ხმაური არღვევს.

დასრულებული ტანსაცმელი და აქსესუარები ხელმისაწვდომია როგორც ონლაინ ფორმატშია ასევე მაღაზიებში.

როსელა ვალინი

მკერავი იტალია

მიყვარს ფანტაზიის სავსე”
გონება

მიყვარს იდეები

მიყვარს ოცნებების ახდენა

ვიკი ქრისტოდულუ

მატყლის საქსოვი კვიპროსი

ვესოვ შალის დაფებით 10 წელზე მეტია. ამ ხელობის სწავლა დედაჩემისგან დავიწყე 7 წლის ასაკში და ახლა მაქვს საკუთარი მაღაზია, სადაც ვყიდი ჩემს შემოქმედებას და საქსოვ ტექნიკას. ნაჭრების შესაქმნელად ვიყენებ მატყლსა და დაფებს, რომლებსაც უცხოეთიდან შემომაქვს. ძირითადი იარაღები, რომლებსაც ვიყენებ, არის საქსოვი ნემსები, რომლებიც ზომით განსხვავდება შალის სისქიდან გამომდინარე. ჩემს ნამუშევრებში ინოვაცია აისახება მასალებისა და დიზაინის კომბინაციით. ჩემი სამიზნე აუდიტორიაა ნებისმიერი ადამიანი, ვისაც სურს შეიძინოს შალის ნაწარმი ან ისწავლოს ქსოვა. იმედი მაქვს, რომ მომავალში გავაფართოვებ ჩემს საქმიანობას.

მჯერა, რომ ადამიანებისთვის მნიშვნელოვანია, დაისვენოს ტექნოლოგიებისგან და ისწავლოს რაღაც ტრადიციული და ახალი, მაგალითად ქსოვა. ქსოვა მოითხოვს ხელობისადმი სიყვარულს

საკუთარი ხელით შექმნა შეიძლება იყოს ძალიან სასიამოვნო და ამავედროულად დამამშვიდებელი.

ვიტორია სოუზა

ქარგვა პორტუგალია

“

ხელნაკეთი ნივთები სულის
ნუგეშია, ისინი დასვენების
საშუალებას გაძლევენ.

46 წელი ვიმუშავე სახელმწიფო სამსახურში. პენსიაზე გასვლის შემდეგ მინდოდა ჩემი სახლის ფარდები გამეკეთებინა, ამიტომ გადავწყვიტე მესწავლა ამის გაკეთება. რამდენიმე კლასს შევუერთდი და თვითონ დავიწყე მათი დამზადება სახლში, მაგრამ პანდემიის გამო, სწავლება შეწყდა. ამასობაში შევუერთდი ილჰავოს ასაკოვან პირთა ლაბორატორიას. აქ ბევრი რამის გაკეთება და ახალი ტექნიკის შესწავლა მოვახერხე. ვიყენებ სხვადასხვა მასალის ძაფს, სხვადასხვა ზომის ნემსებს ნაქარგის სახეობიდან გამომდინარე. პერანგებზე ქარგვისას, ღილები ირგვლივ უნდა იყოს შეკრული, რათა არ გაიშალოს, რასაც დიდი დრო სჭირდება.

როსარიო კასტრო

ქარგვა პორტუგალია

ქარგვის სწავლა კარგია დასასვენებლად და კარგია ჩვენი ფსიქიკური ჯანმრთელობისთვის.

მე-4 კლასი რომ დავტოვე და პირდაპირ სამსახურში წავედი,/* დავკარგე ქარგვის სწავლის და ამ საქმისთვის სრული დროის დათმობის შანსი. მას შემდეგ, რაც პენსიაზე გავედი, გამოვიყენე ეს შესაძლებლობა. დიზაინი გამოიყენება ბევრ სხვადასხვა ნივთზე, მაგალითად ბალიშები, ჩანთები, მაისურები და ა.შ. ამ ნივთების დასამზადებლად ვიყენებ ნემსს და ძაფს. ჯერ ვქარგავ კონტურს და შემდეგ შიგნით ვავსებ. სახელოსნოში, სადაც ვმუშაობ გვაქვს შესაძლებლობა დავეკითხოთ გამოცდილ ოსტატებს და ვისწალოთ, თუ როგორ გავაკეთოთ ესა თუ ის რთული ნაქარგი.

**მუსიკალური
ინსტრუმენტები**

ჟაკ მაგნეტი

კლავესინის დამამზადებელი და რესტავრატორი 📍 ბელგია

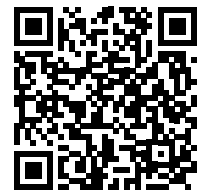
კლავესინების დამზადება 26 წლის ასაკში დავიწყე. ვაკეთებ და რესნავრაციას ვუკეთებ კლავესინებს, სპინეტებს და ვირჯინალებს, კლავიშებიან და სიმებიან ინსტრუმენტებს. ძირითადი მასალები, რომლებსაც ვიყენებ არის ლითონი, ხე, ტყავი, ძვალი, მარგალიტი, ბუნებრივი წებოები, პერგამენტი და ა.შ.. ვიყენებთ სხვადასხვა ხის ესენციებს. ზოგი მათი აკუსტიკური თვისებების გამო, ზოგიც მათი მექანიკური წინააღმდეგობის ან დეკორატიული თვისებების გამო. როგორც კლავესინის შემქმნელმა, გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს კარგად ფლობდე ისეთ ტრადიციულ იარაღებს, როგორიცაა ვარლოპები, გილიოტინები, ჩიზლები, გუგები, საფხეკები, კოტიკულები, აგატის ქვეები.

მუსიკალურ სფეროში მუშაობიდან გამომდინარე ჩემს კლიენტებს შორის არიან მუსიკოსები (ისე მოხდა, რომ ერთ-ერთზე დავქორწინდი!), მუსიკალური აკადემიები, მუზეუმები, ისტორიული სახლების მფლობელები, რომლებსაც ესაჭიროებათ ექსპერტიზა, ტექნიკური უნარები ან რომელთაც სურთ ახალი ინსტრუმენტების შეკვეთა.

“

კლავესინის დამზადების ზღაპრული ხელობა ვისწავლე ჩემი მეუღლის კლავესინზე შემსრულებელი მუსიკოსი გამო

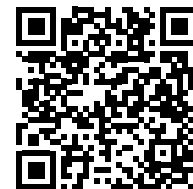

ვამზადებ ვიოლინოებს და ალტებს. ჩემი მუშაობის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილია ვიოლინოების ოჯახის ყველა ინსტრუმენტისა შეკეთება და აღდგენა. მე დავამთავრე ჩემს მშობლიურ ქალაქ პლოვდივის ხის დამუშავების სკოლის ლუტიერის განყოფილება. ოცდაორი წლის ვიყავი, როცა ვიოლინოების დამზადება დავინწყე ვიოლინოს დამამზადებელ ქარხანაში. რამდენიმე წლის შემდეგ დავაარსე ჩემი ატელიე. ხის მასალა, რომელსაც მე ვიყენებ, არის ევროპული ნაძვის კლასიკურად ჩამოყალიბებული კომბინაცია ზედა ნაწილებისთვის და ბალკანური ნეკერჩხალი დანარჩენი ნაწილებისთვის, ასევე ვარდის ხე და ბზის თითების დაფებისთვის და მორთვისათვის. მე ძირითადად ვმუშაობ ბუნებრივ ჰაერზე გამომშრალ (დაახლოებით ოცი წელი) ხეზე აკუსტიკური ხარისხის გამო.

ვიოლინოს დამზადების ტექნოლოგია კონსერვატიულია, რომეც მისდევს რამდენიმე საუკუნის მანძილზე ჩამოყალიბებულ მეთოდებს. ჩემი მისიაა გავაგრძელო ეს ტრადიცია.

“

სტეპან დემირჯიანი

ლუტიერი ბულგარეთი

A close-up photograph of a hand holding several dried botanical items. The hand is positioned in the upper right, with fingers spread. In the palm and fingers, there are two cinnamon sticks, a whole nutmeg, and two halves of a nutmeg. A thin, dark stem or needle lies across the hand. To the left, a sprig of lavender with small purple flowers is visible. In the background, there are more dried branches and a white lace-like fabric. On the surface below the hand, there is a small, light-colored shell. The background is a plain, light-colored surface.

დეკორატიული ხელოვნება

როგორც მხატვარი, მე ვხატავ კერამიკულ ზედაპირებზე 3D ცეცხლზე. დანიშნულებიდან გამომდინარე ვიყენებ სპეციფიკურ ფუნჯებს, მაგალითად, კოლინსკის ფუნჯი, საშუალო წყლიანი ან ცხიმოვანი. პიგმენტებს ვადულებ პატარა ღუმელში, რათა ის გახდეს გამძლე. ცოტა ხნის წინ დავიწყე პატარა აბრეშუმის ეკრანის მეთოდის გამოყენება კომპიუტერით დამუშავებული ნახატების ოპტიმიზაციისთვის, რაც მარკეტინგის მიდგომის საშუალებას იძლევა. ამჟამად კონკრეტულად არავისთან არ ვმუშაობ და მირჩევნია საზოგადოებრივ საქირო საქმიანობას ვეწეოდე.

აკასიო მანუელ კარლოს მორეირა

კერამიკული დიზაინერი

📍 ორტუგალია

ისწავლე სიკვდილამდე,
ცოდნა არასდროს არის
ზედმეტი

ვარ მოზაიკოსი 13 წლიანი გამოცდილებით. მე ვქმნი მოზაიკის ხელოვნების ნიმუშებს და ნამუშევრებს ფერადი მოზაიკის ფილების გამოყენებით, რომლებსაც სხვადასხვა ფორმებად ვჭრი. ჩემი ძირითადი ხელსაწყოები მოიცავს კრამიტის საჭრელს, ყოველდღიური დანაჩანგალს და წებოს. ვმუშაობ როგორც ტრადიციულ, ასევე ინოვაციურ დიზაინებზე, მოზაიკური ხელოვნების კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებაზე.

ჩემი გატაცება მოზაიკის ხელოვნებით დაიწყო მას შემდეგ, რაც დავტოვე სამსახური და დავესწარი ორ გაკვეთილს მოზაიკის ტექნიკის შესახებ. დავინყე საკუთარი წარმოება და მას შემდეგ ვქმნი ასლებს და სურათების ასლებს. ვიყენებ ეკოლოგიურად სუფთა ფილების მასალას, რომლის წვდომა სულ უფრო რთული ხდება ჩემი სამუშაოს სპეციალობის გამო.

ჩემი მიზანია ხაზი გავუსვა ბიზნეს შესაძლებლობებს მოზაიკის ხელოვნებაში, მაგრამ დიდია ბაზარზე შესვლის გამოწვევები, სადაც საზოგადოება არ აფასებს პროექტის შექმნთან დაკავშირებულ ხარჯებს და ძალისხმევას. მიუხედავად ამისა, მე მჯერა, რომ მოთმინებითა და ნიჭით ახალგაზრდა ხელოვანებს შეუძლიათ შექმნან ლამაზი ხელოვნების ნიმუშები და შეინარჩუნონ ათასობით წლის ხელობა.

ანდრეას თეოდორიდისი

მოზაიკის მხატვარი კვიპროსი

ხელოვნება არ არის ის, რასაც ხედავ, არამედ ის, რასაც სხვებს ხედავენ მასში

იმისათვის, რომ გავმხდარიყავი შტუკო-მარმარილოსა და სკალიოლას (შტუქო-მარმარილოს ჩასმის ტექნიკა) თანამედროვე ოსტატი, ვმუშაობდი და ვსწავლობდი დარგის ყველაზე ცნობილ ოსტატებთან ევროპაში, საფრანგეთში, იტალიაში, ესპანეთსა და ბელგიაში. მრავალწლიანი პრაქტიკის წყალობით, დღეს მე შემიძლია ინოვაცია და ტექნიკის ადაპტაცია XXI საუკუნის ესთეტიკურ კონცეფციებთან და მისი გამოყენება დიზაინში, არქიტექტურაში, ქანდაკებაში და ფერწერაში ორიგინალური ნამუშევრების შესაქმნელად.

შტუკო-მარმარილო არის მასალა, რომელიც გამოიყენება XVI საუკუნიდან ქვის და მარმარილოს იერსახის იმიტაციისთვის. მაშასადამე, სტუკო-მარმარილოს ხელოვნება მარმარილოს იმიტაციების ერთ-ერთი ყველაზე ბრწყინვალე და ალბათ ყველაზე დახვეწილი გამოვლინებაა. ეს ხელოვნება XVI საუკუნის დასაწყისში დაიწყო და მისი კულმინაცია ბაროკოს ხანაში იყო. ამ ტექნიკის პირველი სკოლები, ისტორიულად და ტრადიციულად სახელწოდებით "Scagliola", განვითარდა ავსტრიაში, ბავარიაში და იტალიაში.

ანხელ ბარერო

შტუკო-მარმარილოსა და სკალიოლას ოსტატი

ბელგია

ჩემი ინტერპრეტაცია თანამედროვე და მდიდრულია. ამ ტექნიკის უპირატესობა არის უწყვეტი ზედაპირების მიღება და ფერების გაუთავებელი შესაძლებლობები და ვარიაციები

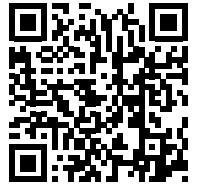

ვმუშაობ გოგრაზე, რომელსაც ვაფორმებ და ვქმნი საყოფაცხოვრებო ნივთებს, როგორცაა ღვინის გრაფინი, სასანთლები და მარილის ან ზეთისხილის კონტეინერები.

ეს ხელობა ბაბუისგან 11 წლის ასაკში ვისწავლე, რომლის რაიმე საიხის ფორმალური სწავლება არ არსებობს. იგი მოითხოვს გამოცდილი ხელოსნის ან ქალის მოძიებას, რომელიც ამ ხელობას შეგასწავლის.

მე ვიყენებ გოგრას, რომელსაც ვიღებ კვიპროსელი ფერმერებისგან, და ტრადიციულ იარაღებს, როგორცაა დანა და ცხელი საჩხეკი, შაბლონის შესაქმნელად ასევე ვიყენებ მარკერებს .

ჩემს პროდუქციას ადგილობრივად ვყიდი. ჩემი ძირითადი მომხმარებელია უფროსი თაობების წარმომადგენლები, რომლებიც აფასებენ ტრადიციულ ხელნაკეთობებს. ასევე ტურისტები, რომლებიც სუვენირებად ყიდულობენ პატარა ზომის ნივთებს. ვთანამშრომლობ ფერმერებთან, რომლებიც გოგრას მიზრდიან.

კრისტალა პიცილიდუ

ტრადიციული ხელოსანი ქალი ხალხურ რენვაში 📍 კვიპროსი

ხელოსნობა არ არის მხოლოდ პროდუქტის დამზადება, არამედ ტრადიციის შენარჩუნება და ოსტატისთვის თერაპიული გარემოს შექმნაა. გირჩევთ გოგრის დეკორაციისა და გრაფიურის კეთებას, როგორც ხელობას, პროფესიას ან თუნდაც ჰობის.

მუშაობის პროცესში ვიყენებ სხვადასხვა ფორმის ბუნებრივ მასალას, ვცდილობ დავაკვირდე ჩვენს ხელოსნობაში კარგ პრაქტიკასა და ტექნოლოგიებს. ხე, რომელსაც ვიყენებ ძირითადად კაკლის, მსხლის, ბზის ხეებია. დამატებით ვიყენებ ვაშლს, ალუბლის, კუნელის, სხვადასხვა ეგზოტიკურ ხეებს. შიგთავსები დამზადებულია ძვირფასი ლითონებისგან, მარგალიტის დედალისაგან, სპილოს ძვლისგან, მამონტის ძვლისგან და ა.შ. დანის პირებისთვის ვიყენებ მაღალი ხარისხის უჟანგავი ფოლადს, ასევე პრემიუმ დამასკოს ფოლადს. ხის დასაფარავად ვიყენებ ბუნებრივ ზეთებს სელს, ფუტკრის და შელაკის (ძველი რეცეპტის მიხედვით). პროფესიონალურად 26 წლიდან ვაკეთებ ხელსაქმეს, მაგრამ ეს ყველაფერი გაცილებით ადრე დაიწყო და შეუმჩნევლად განვითარდა. ინტერესი ვნებად გადაიზარდა, რომელიც ჰობის სახით დაიწყო და საბოლოოდ გახდა ჩემი პროფესია, რომელსაც ახლაც იგივე გატაცებითა და სიყვარულით ვმუშაობ, როგორც ჩემი საქმიანობის დაწყებისას

ევგენი დიმოსი

გრავიორი ბულგარეთი

ჩემთვის ყველაფერი იწყება ფურცლით, ფანქრით, კარგი მუსიკით და ფინჯანი ყავით. მე მიყვარს ეს საწყისი ეტაპი - ამ დროს ყველაფერი შესაძლებელია.

ნინო სლეპჩენკო

მხატვარი და დიზაინერი

📍 საქართველო

თავდაჯერებული იყავი და ენდე საკუთარ თავს, არასოდეს დანებდე. ნუ შეგეშინდებათ დაბრკოლებების, მიჰყევით თქვენს იდეას და ოცნებას ბოლომდე და წარმატებას მიაღწევთ.

ვარ ნინო სლეპჩენკო, მხატვარი და დიზაინერი. გრაფიკასა და ნახატებზე ექსპერიმენტების დროს გამიჩნდა იდეა, შემექმნა ქართული ანბანის ორნამენტები. ქართული ანბანი ლამაზი და დახვეწილია, იგი შთააგავსებს, რომ ამ იდეალურად ფორმის ასოების გამოყენებით ხელოვნების ნიმუშები დაამზადო. ასე რომ, 2015 წელს ჩემს მეუღლესთან ლევან ვათეიშვილთან ერთად წლების განმავლობაში ექსპერიმენტების დამუშაობის შემდეგ დავარსეთ SAINI STUDIO. მეშვენიერებას ვეძებთ სისტემა მრავალფეროვანი ორნამენტების შესაქმნელად - თითოეული წარმოადგენს ერთ კონკრეტულ ასოს. ეს ნამუშევრები გამოიყენება სხვადასხვა დიზაინის ობიექტებზე და სხვადასხვა მასალებზე. ჩვენი ორნამენტები შეიძლება გამოვიყენოთ მრავალფეროვანი ობიექტების დიზაინში და ჩვენ შეგვიძლია გამოვიყენოთ მრავალფეროვანი ტექნოლოგიები: ორნამენტების გამოყენება შესაძლებელია დეკალის ტექნოლოგიით, მათი ამოტვიფრვა მინაზე და სხვა მასალებზე.

პატრიცია მაგნანი

მხატვარი იტალია

მინდა ვიფიქრო, რომ საუკეთესო ჯერ
კიდევ წინ წინ გველის

ხელსაქეს პატარაობიდანვე ვაკეთებ. დედაჩემი, რომელიც არაჩვეულებრივი ოსტატი, ჩემი მაგალითი იყო. მან მასწავლა ყველაფერი, რაც იცოდა ღიმილით და იმ სიკეთით, რაც მას გააჩნდა. მე ვმუშაობ ქსოვით, კრახით, სამოსით, კერვით და ქარგვით, მაგრამ ჩემი გამორჩეული პროდუქტია კაქტუსი და ბონსაი ქსოვილსა და ძაფში.

ფორმების, ფერების, ზომების უწყვეტი შესწავლით და სხვადასხვა ტექნიკისა და ხარისხის მასალების გამოყენების წყალობით, როგორცაა მოსაპირკეთებელი ქსოვილები და წვრილ ძაფები, ჩემი შემოქმედება ხდება სიყვარულით შესრულებული უნიკალური ნამუშევარი.

მომწონს ბუნება და მასთან დაკავშირებული ყველაფერი, ვასწავლი შემოქმედებითი ხელოვნების კურსებს და მიყვარს კრაკოტი, ამიტომ გავაერთიანე ჩემი ვნებები და პროფესიად გავხადე

**მეტაღის
მხატვრული
დამუშავება**

მე მეჯია გოგი (გიორგი) იაკობაშვილი. 17 წლიდან ვასხავ ბარებს და ვაკეთებ სხვადასხვა სამკაულს. ჩემი ნამუშევარი იდეით იწყება, ადრე მას უამრავი ჩანახატი მოჰყვებოდა. ახლა დროთა განმავლობაში და დაგროვილი გამოცდილების ფონზე, თავს უფლებას ვაძლევ, ვიმუშაო უშუალოდ მასალასთან.

მე უკვე 65 წლის ვარ და ჩემი ნამუშევრები უფრო ტრადიციულია, ვიდრე ინოვაციური. ჩემი ნამუშევრები ღრმად არის დაკავშირებული ჩვენს ტრადიციებთან. საქართველო გამოირჩეოდა ლითონის ნაკეთობების წარმოებით, კოლხეთის სამეფოს (დასავლეთ საქართველო) არტეფაქტები ავლენს მოწინავე უნარებს როგორც ბრინჯაოს ჩამოსხმაში, ასევე ძვირფას ლითონებთან მუშაობაში. ყოველ დღე, როცა ჩემს სტუდიაში მივდივარ, მსიამოვნებს; შემოქმედებითი პროცესი არის ის, რაც მახარებს. ჩემი ძირითადი მასალაა ვერცხლი, სპილენძი და ბრინჯაო, როცა ბარს ვასხამ.

გოგი იაკობაშვილი

Phery სამკაულები საქართველოს

აკეთე შენი საქმე სიყვარულით,
დანარჩენი მოგვიანებით მოვა, მთავარია
საქმეს სიყვარულით აკეთებდე

კერამიკა

ვარ კერამიკოსი 50 წლიანი გამოცდილებით. ჩემი საქმეა თიხის ქანდაკებებისა და ჭურჭლის ნაწარმის შექმნა.

ვიყენებ ევროპიდან ჩამოტანილ Stoneware თიხას, რომელიც ეკოლოგიურად სუფთა მასალაა მისი გრძელვადიანი და გადამუშავებადი თვისებების გამო. ხელსაწყოები, რომლებსაც მე ვიყენებ, მოიცავს ყოველდღიურ დანაწარმებს, თვითნაკეთი ხელსაწყოებს და საბაზრო ხელსაწყოებს ჭურჭლისა და ქანდაკებისთვის. საჭიროების შემთხვევაში, ღუმელი და ბორბალი განახლებულია.

მე ვყიდი ჩემს პროდუქტებს ტურისტებზე, რომლებიც დაინტერესებულნი არიან კერამიკული ხელოვნებისა და ხელოსნობის ისტორიისა და იმიჯის ნაწილის ადებით. მე არ ვთანამშრომლობ სხვა ხელოსნებთან, გარდა ყუთების შემქმნელებისა, რომლებიც ქმნიან ყუთებს ჩემი შემოქმედებისთვის.

ანდრეას კატოსი

კერამიკოსი 📍 კვიპროსი

კერამიკული ხელნაკეთობა არის კარიბჭე კრეატიულობისა და სამუშაო თერაპიისკენ.

იმისათვის, რომ გამოირჩეოდეთ ამ ხელობაში, ადამიანს უნდა უყვარდეს შემოქმედებითი პროცესი.

დაახლოებით 30 წლის ასაკში მიყვები ჩემს ინსტინქტურ სურვილს რაღაც შემექმნა. რამდენიმე სასწავლო კურსის შემდეგ სხვადასხვა მხატვრულ დისპლინებში (ხატვა, ფაიფურზე ხატვა, ტილოზე მხატვრობა, ქანდაკება), მე „აღმოვჩინდი“ კერამიკულ სახელოსნოში, რომელიც ძალიან მრავალფეროვანია, უსასრულო და ძალიან დეკორატიული.

მე მაქვს ჩემი განხვავებული ხელნერა: ვათავსებ კერამიკულ ტექნიკას დეკორატიულ ფერწერასთან. მინანქრებთან დიდად არ ვმუშაობ; მირჩევნია დეკორატიული საღებავები, რომლებიც დაფუძნებულია პიგმენტებზე და მედიუმებზე. ძირითადად ვმუშაობ ყალიბებით, ან თიხის ფილების აწყობით. თიხის ფილები არის თხელი თიხის ფურცლები, რომლებიც ჩვეულებრივ მზადდება მოძრავი ქინძისთავებით.

დიდი ცნობისმოყვარეობით ვიკვლევ კერამიკას, ვეძებ დედამიწის საზღვრებს და თავს უფლებას ვაძლევ ვიხელმძღვანელო ჩემი სხვა გატაცებით: დეკორაცია. ჩემი ნამუშევარი ინტუიციურია, ვაკეთებ ორგანულ საგნებს, ვაკვირდები ჟესტიკულაციას... შემდეგ ვეძებ კავშირს ფორმასა და ფერს შორის. ზოგიერთ ნაწილს არ აქვს რაიმე ფერის მხარდაჭერა, ზოგი ამას მოითხოვს.

ბრიჯიტ გოეთალსი

კერამიკოსი 📍 ბელგია

თავს არც ხელოვანად მივიჩნევ და არც ხელოსნად, ორ დისციპლინას ვფლობ და ეს სავსებით მანყობს

ეს ყველაფერი ალბათ ჩემი ბალის ბოლოში დაინყო, როცა ძალიან პატარა ვიყავი, "macocoye" (ტალახის ლიეჟური ჟარგონი) ქანდაკებებს ვაკეთებდი, მაგრამ, რა თქმა უნდა, ამით ცხოვრებას არ ვაპირებდი. მაშასადამე, 1984 წელს დავამთავრე ლიეჟის წმინდა ლუკის სახელობის სახვითი ხელოვნების სკოლა, შემდეგ კი 1985 წლიდან იმავე სკოლის პროფესორი გავხდი. 1991-1993 წლებში ვცხოვრობდი ტოკიოში, სადაც ვსწავლობდი კერამიკას, კალიგრაფიას, სუმი-ე, შუშის აფეთქების ტექნიკას და გრაფიურას...

შეხება შეხების შემდეგ, ერთი გაცვლითი პროგრამიდან მორიგი გაცვლითი პროგრამის შემდეგ, ექსპერიმენტიდან ექსპერიმენტის შემდეგ... ვცდილობდი გამეგო რეალობის სტრუქტურა დედამიწის წყალობით. ჩემი ნამუშევარი ორგანიზებულია სტრუქტურას, დესტრუქციასა და რესტრუქტურირებას შორის, რათა გამოიწვიოს მატერიის წონასწორობა და ამგვარად ჩაწვდეს არსებითს. ღუმელები გამოიყენება თიხის ნიმუშების გამოსაწვავად, კერამიკულ ნივთებად გარდაქმნისთვის. მათში ძალიან საინტერესო ის არის, რომ ისინი სხვადასხვა ზომისაა და მათი გამოყენება შესაძლებელია სხვადასხვა ეფექტების შესაქმნელად.

შემოქმედების გარდა, ჩემი კარიერის ფარგლებში, მქონდა შესაძლებლობა მომეწყო გამოფენები, ვორქშოპები, კონფერენციები, მიმელო მონაწილეობა შერჩევის უიურში, მაგრამ ასევე დამემოწმებინა შეფასების უიური. გარდა ამისა, ვარ კერამიკის საერთაშორისო აკადემიის წევრი და 2021 წლიდან ვარ კოოპერატივის ArtBol-ის თანადამფუძნებელი.

ფაბიენ უიოფსი

კერამიკოსი 📍 ბელგია

ჩვენი მიზანია ბელგიელი კერამიკოსების მხარდაჭერა ყოველდღიურ ნივთებთან დაკავშირებით; ჭურჭელი, განსაკუთრებული აქცენტით თასებზე

ვარ გიორგი (გიგიშა) პაჭკორია. დავიბადე თბილისში. მე ვარ კერამიკოსი. ჩემი ინტერესი კერამიკის მიმართ ადრეული ბავშვობიდან დაიწყო. მამაჩემი მხატვარი იყო, სახლში თიხა მოჰქონდა და სხვადასხვა საგნებს ვაკეთებდი.

ჩემი კოჭების აგების ტექნიკა უნიკალურია. შიგნიდან ჭურჭლის გაჭიმვით, ხელით ვაშენებ სხვადასხვა ფორმებსა და ტექსტურებს. გამორჩეული ვარ იმით, რომ მთელ პროცესს დამოუკიდებლად ვასრულებ: თიხის მოპოვება ღია კარიერებიდან ნედლი თიხის გაცრა და დაფქვა, სხვადასხვა ფორმის მოდელირებამდე, მოჭიქურებითა და გამონვით. ჩემი ინტერესის მთავარი საგანი ყოველთვის იყო ჩაიდან, რადგან მათ აქვთ იმპროვიზაციის შეუზღუდავი შესაძლებლობები. შეგიძლიათ სახელურების, კორპუსების, პირის და ხუფების ფორმების ექსპერიმენტირება.

ტრენინგს დავესწარი და ძალიან გამომადგა. როდესაც მე ვინყებდი ჩემს ბიზნესს, არ არსებობდა ციფრული ტექნოლოგია, ამიტომ არ მაქვს ცოდნა ამ საკითხში. ასე რომ, ნებისმიერი ტრენინგი ან სემინარი, რომელიც აუმჯობესებს ჩემს ციფრულ უნარებს, ძალიან მნიშვნელოვანია და საჭირო.

გიორგი პაჭკორია

კერამისგან საქართველო

კერამიკოსი უნდა იყოს კონცენტრირებული, თავდაჯერებული და მშვიდი. შეინახეთ თქვენი სახელოსნო სუფთად და ნუ ელით მყისიერ შედეგებს.

სხვა

ვარ თვითნასწავლი ჩიბუხების მწარმოებელი. ჩემი ხელობა უცხოეთიდან მოდის, კონკრეტულად ჩეხეთიდან. მისი სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჩვენს ქვეყანაში ტრადიციები არ არსებობს. შეიძლება ითქვას, რომ პროფესიულ ბაზაზე მის განვითარებაში პრაქტიკულად პიონერი ვარ. იმ დროისთვის კონკრეტულად მომხიბლა იყო შესაძლებლობა შემექმნა სუფთა ფუნქციური და ესთეტიკური ფუნქციის მქონე პროდუქტი. ის აერთიანებს ჩემი განათლების საფუძვლებს (ინდუსტრიული დიზაინი) და ჩემს სიყვარულს ხელნაკეთი ნივთების მიმართ. ბოლო წლებში ძირითადად ვმუშაობ ესპანურ ბრიალთან, ეს არის ხე, საიდანაც მზადდება ჩოხუხის თავები. მუნდირებისთვის ვიყენებ გერმანულ და იაპონურ ებონიტს, აკრილს, ალტერნატიულ მასალებს, ასევე ბამბუკს, რქას, ვერცხლს მილის ყელის გასაფორმებლად. პროცესი ჩვეულებრივ იწყება ესკიზებით. ეს ის მომენტი, როცა ვფიქრობ იმ სურათზე, რომლის შექმნაც მსურს, პროპორციებზე. შემდეგ მოჰყვება ხის სწორი ბლოკის და მასალის შერჩევა მუნდშუკისთვის, რომელიც შემდეგ ყალიბდება ზოლის დახმარებით. ამას მოჰყვება ხელით ქვიშა სხვადასხვა ქალაქით და დასრულება იდეის მიხედვით.

გიორგი თოდოროვი

მიღების მწარმოებელი 📍 ბულგარეთი

რაც მხიბლავს არის შესაძლებლობა შევქმნა მხოლოდ ფუნქციური და ესთეტიკური ფუნქციის მქონე პროდუქტი. ის აერთიანებს ჩემი განათლებს (ინდუსტრიული დიზაინი) და ჩემს სიყვარულს ხელნაკეთი ნივთების მიმართ.

მე მქვია ირინა (იკო) ყიასაშვილი. ვარ ტყავის აქსესუარების დიზაინერი. თავიდან ეს მხოლოდ ჰობი იყო ჩემთვის და მხოლოდ მოგვიანებით გადაიზარდა ბიზნესად. მიყვარს ხელსაქმე და ბავშვობიდან ვქსოვ, ვკერავ და ვქარგავ. ვფიქრობ, ხელსაქმის ამ სიყვარულმა რაღაც მომენტში ტყავისკენ მიმაბრუნა. თავიდან სხვადასხვა აქსესუარებს ვაკეთებდი ჩემთვის. მოგვიანებით ჩემი ოჯახის წევრები და მეგობრები დაინტერესდნენ ჩემი დიზაინით და მათი თხოვნით დავიწყე მათთვის აქსესუარების დამზადება. თანდათან ეს ჩემი ჰობი ბიზნესად გადაიზარდა. ტყავის ნივთის დამზადებისას ვიყენებ ორმაგი ნემსის პრინციპს. ტრენინგს დავესწარი და ეს ჩემთვის ძალიან სასარგებლო იყო მრავალი თვალსაზრისით. ტრენინგის წყალობით განვაახლე ჩემი FB და Instagram გვერდები და ამან მოიზიდა ახალი მომხმარებლები.

ირინა ყიასაშვილი

ტყავის აქსესუარების დიზაინერი

 საქართველო

გიყვარდეთ თქვენი
ხელობა, იყავით
თავდადებული

შოკოლადის დამზადების ეს თავგადასავალი ახლახან დაიწყო ფინანსური პრობლემების გამო თავს იმედგაცრუებულად და უსარგებლოდ ვგრძნობდი. გადანყვეტილი მქონდა შემექმნა რაღაც ჩემი და მეკეთებინა რაღაც. გადაწყვიტე ექსპერიმენტები ჩამეტარებინა შოკოლადის დამზადებაში. ეს ყველაფერი პატარა ფორმებით დაიწყო, შემდეგ კი დავიწყე სხვადასხვა გემოსა და ტექსტურის შერევა, როგორცაა მარილი და ფორთოხლის კანი. ჩემი უნარების განსავითარებლად დავესწარი რამდენიმე კურსს შოკოლადის დამზადების შესახებ. იქვანახე მათ მიერ გამოყენებული ტექნიკა და დავწერე ყველაზე მნიშვნელოვანი პუნქტები, მაგალითად, როგორი უნდა იყოს შოკოლადის ტემპერატურა... ასე დავიწყე იმ ტექნიკის სწავლა, რომელიც მჭირდებოდა დასაწყებად. ეს დაიწყო ჩემი ოჯახით და მეგობრებით, შემდეგ კი ზეპირი სიტყვა დამეხმარა გაყიდვის დაწყებაში.

ვიყენებ საკონდიტრო სახელოებს, მაშებს, დანებს და ფორმებს. დანა არ არის ყველაზე შესაფერისი; უნდა გამოვიყენო სკალპელი; ის უფრო საშიშია, მაგრამ შოკოლადს უფრო ადვილად ამუშავებს. შოკოლადის დამზადება მხოლოდ სეზონური სამუშაოა, რადგან ზაფხულში ამას ვერ ვაკეთებ. ამ ხნის განმავლობაში თავს ვუთმობ დეკორატიულ ყვავილებს, რათა მთელი წლის განმავლობაში შოკოლადებით დაამშვენებს ყუთებს. მე ვიყენებ მხოლოდ გადამუშავებულ მასალებს, ქსოვილის ნარჩენებს და სხვა „ნარჩენ“ მასალებს ამის შესაქმნელად.

იზაბელ სილვა მარტინესი

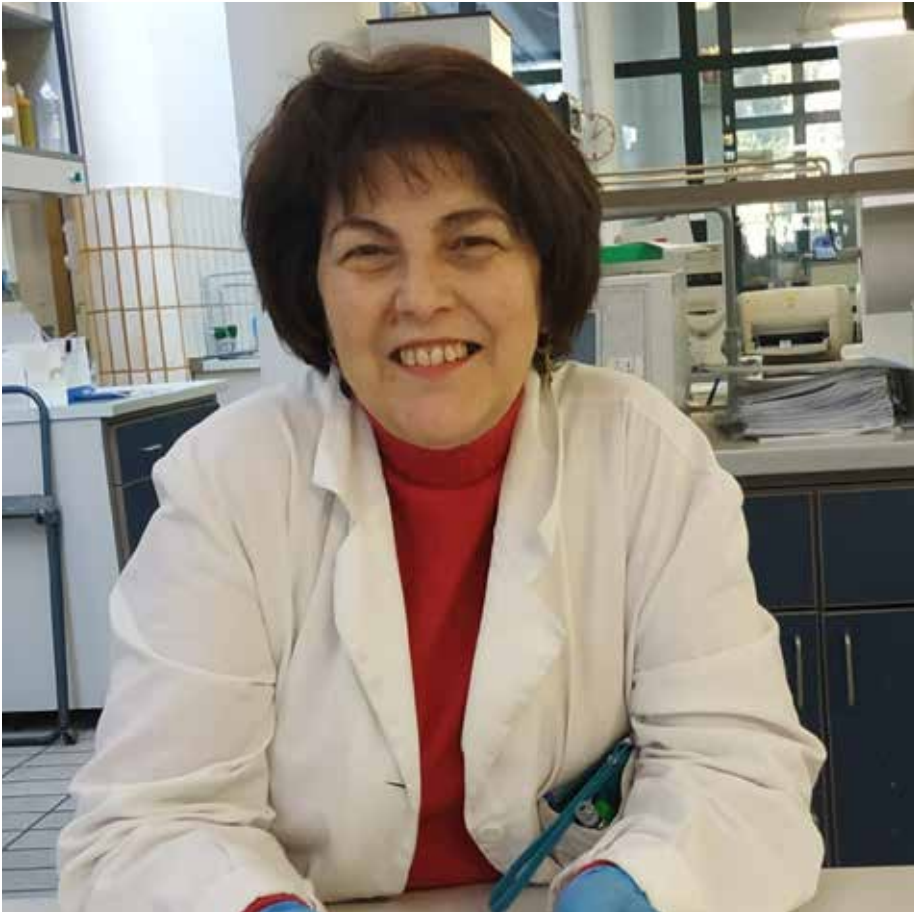
საკონდიტრო შოკოლადები

📍 პორტუგალია

ვგრძნობ მოტივაციას ვისწავლო და თავს სასარგებლო ვგრძნობ ინოვაციური არომატის მქონე შოკოლადების შესაქმნელად.

დაახლოებით 20 წელია ვამზადებ ხელნაკეთ და ცივად დამუშავებულ ნატურალურ საპონს ზეითუნის ზეთისა და ალოე ვერას საფუძველზე. მე ვამზადებ ფორმულას, რომლის მიღწევაც მსურს და შემდეგ ვაბალანსებ ინგრედიენტებს, რომ მივიღო სარგებელი წმენდისა და კანის მოვლის თვალსაზრისით. ცივი საპონიფიკაციის ქიმიურ რეაქციაში ტექნიკა იყენებს ბუნებრივ სითბოს, რომელიც წარმოიქმნება ნავთობის ეგზოთერმული რეაქციის შედეგად კაუსტიკური სოდასთან. ადგილობრივი ინგრედიენტების გარდა, როგორცაა ზეითუნის ზეთი, ალოე ვერა და ეთერზეთები, ვიყენებ ხელსაწყობებს, რომლებიც მხმარება ამ პროცესში. კერძოდ, ვიყენებ მიქსერს, რომელიც საშუალებას მაძლევს მივიღო ერთგვაროვანი და კარგად დამუშავებული შედეგი. ბოლოს დამუშავებული საპონი ჩავასხი სილიკონის ფორმებში, რომ მომნიჭდეს და რამდენიმე კვირის შემდეგ მზად იყოს გამოსაყენებლად. ამიტომ ვიღებ გლუვ საპნებს იმ წარმოსახვითი ფორმებით, რომლებიც მირჩევნია ან მოთხოვნილი მაქვს. ჩემი ხელნაკეთი საპნები განსაკუთრებით შესაფერისია მათთვის, ვისაც აქვს ნაზი კანი, წყლულები, აკნე ან გაღიზიანება, ან მათთვის, ვინც ვერ იტანს სამრეწველო საპნებს და ურჩევნია ხელით დამზადებულ პროდუქტებს ბუნებრივი და მდგრადი ინგრედიენტებით.

მარია კრისტინა ფოდე

ხელნაკეთი ნატურალური საპნის
ხელოსანი 📍 იტალია

გსურთ სუფთა სამყარო?
დაინყეთ ბუნებრივი
საპნით

ტყავის ჩანთის დამზადება სულაც არ არის ადვილი საქმე. უპირველეს ყოვლისა, ყველა მასალა შეირჩევა ხელით, მაქსიმალური სიფრთხილით, დაწყებული თხელი ტყავიდან და უგულბელყოფისთვის გამოყენებული მასალისგან, ბალთებით, ლითონის დეტალებით, ქამრებით ან ნებისმიერი სხვა აქსესუარით, რომლებიც თითოეულ ჩანთას იდენტურობის მინიჭების როლს ასრულებენ.

რთული პროცესია შეღებვა. გარკვეული ტექნიკა გამოიყენება მასალის მთელ ზედაპირზე ერთიანი ფერის მისაღებად, ასევე არსებობს სპეციალური ტექნიკა, რომელიც გამოიყენება კანის ბუნებრივი გრანულაციის ხაზგასასმელად. ყველა ეს პროცესი კეთდება ხელით, რის გამოც მასალის თითოეული ნაწილი უნიკალურია და აქვს განსაკუთრებული ღირებულება.

ზოგჯერ, სხვადასხვა მასალის გადახურვის გამო, ტყავი ძალიან სქელია, ამიტომ ტყავის გათხელება ხდება საჭირო.

შემდეგი ნაბიჯი არის ჩანთის აწყობა: კერძოდ, ყველა ნაწილი, უნდა გაერთიანდეს. იმისთვის რომ ჩანთა იყოს გამძლეო აუცილებელია მისი უკანა მხარის გამაგრება.

ოლგა კელერი

ტყავის მუშა რუმინეთი

აკეთეთ თქვენი საქმე
სიყვარულით

Olya Leather

სიმონა მაცცი

აკვარელისტი იტალია

მხატვრობა მშვიდობაა.
დაი მეონდეს მშვიდობა
ყველაფერთან რაც არ მომწონს

ჩემი Akue kete პროექტი ჩამოყალიბდა 1997 წელს, როდესაც ჩემმა ნახატებმა დაიწყეს ჩემი ოთახების დატოვება და სხვების ოთახებში შესვლა.

ვთავაზობ აკვარელს, რომლებშიც აღვიქვამ უძრაობის მომენტებს, მარადიულ პეიზაჟებს. ქალაქი მიესალმება ჩემს ხელებს, ჩემი ფუნჯის შტრიხები მიესალმება შენს მზერას, რომელიც მიეძინება სხვადასხვა ფორმატის ნამუშევრებს: ბარათებს, სანიშნეებს, პეიზაჟებს და ყვავილებს, რომლებიც ჩასმულია პატარა ფილებში, ფერად ნაკადები დიდ ქალაქებზე.

და ხეებს, ბევრ ხეს, რომ ფესვები მყარად ქონდეს გამჭდარი მიწაში, მაგრამ ფოთლები და ტოტები თავისუფლად ხეტილობენ აკუე ქეთეში.

akue kete

დასკვნები

Craft50+ იყო საოცარი მოგზაურობა ხელნაკეთი შემოქმედებითი ექსპრესიის მდიდარ მრავალფეროვნებაში, რომელიც ევროპას შეუძლია შესთავაზოს. მემკვიდრეობა, რომელიც ასაკოვან ოსტატებს თან მოაქვთ თავიანთი ქვეყნების ცოდნის, უნარებისა და კულტურული ისტორიის გადმოცემის თვალსაზრისით, განუზომელია.

მეორე მხრივ, ეს სიმდიდრე დაკარგვის საფრთხის წინაშე დგას, თუ მას არ შეუძლია საკუთარი თავის უკეთ წარდგენა, ევროპასა და მთელ მსოფლიოში მომხმარებელთა უფრო დიდ რაოდენობასთან დაკავშირება და საბოლოოდ, თუ ისინი, ის ვერ შეძლებს არსებულ სოციალურ-ეკონომიკური მოთხოვნების, რომელიც მტკიცედ არის დაფუძნებული ციფრულ რესურსებზე დაკმაყოფილებას.

Craft50+ ცდილობდა გაუმკლავდეს ამ გამოწვევას უფროსი თაობის ოსტატების აღიარებით, მხარდაჭერით და გაძლიერებით.

ჩვენ გულწრფელად ვიმედოვნებთ, რომ ჩვენს მიერ შემუშავებული რესურსები გამოყენებული იქნება მთელ ევროპაში. უფრო და უფრო მეტი ბენეფიციარი შესძლებს მით სარგებლობას. ასევე ვიმედოვნებთ, რომ დავეხმარებით ახალგაზრდა თაობებს დავანახოთ ის უმდიდრესი ტრადიციები, რომელზეც მათ უნდა ააშენონ მხატვრული რეწვის მომავალი.

შენიშვნები და განსაკუთრებული აღნიშვნები: ყდისა და თავების ფოტოები: Unsplash.com

მადლობა შემდეგ ავტორებს:

ყდის ფოტო: ედრიანი

გვერდი 2: კრისტინა მატოს ალბერსი

გვერდი 4: ენ ნიგარდი

გვერდი 6: საბუღალტრო აღრიცხვა

გვერდი 17: ვერო მანრიკე

გვერდი 18: დარლო ბორელა

გვერდი 24: იაცეკ დილაგი

გვერდი 30: ვიტალი ბარილი

გვერდი 43: Michelen Studios

გვერდი 46: ანტონი იევლევი

გვერდი 54: ალექს კეზადა

გვერდი 56: კასია სიკორსკა

გვერდი 61: ენი სპრატი

ამ დოკუმენტში დართული სხვა ფოტოები
მოწოდებულია პროექტში ჩართული ოსტატების
მიერ.

www.madineurope.eu/en/crafting-50-beyond

